

ΤΟΥ ΑΗΔΟΝΙΟΥ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τὸ ἀηδόνι ἔψαλλε. Στὴν ἀρχή, ἦταν σὰν ἔκρηξι μελωδικῆς χαρᾶς, σὰ χεῖμαρρος ἀπὸ χυτῆς τρίλλιες ποῦ κατακυλιούσαν μὲ ἀγὸ μαργαριταριῶν ποῦ πηδοπέφτον στὸ κρύσταλλο μιᾶς ἀρμονίας. Πρώτη παῦσι. Κατόπι ἀναχύθηκε μιὰ φραῖσι γρηγορόστριφτη ἀκροθαύμαστης ἐντέχνειας μακροβαστημένη, ποῦ μέσα της κανεῖς ξεδιάλυνε σὰ μιὰν ἀλκή ποῦ δοκιμάζεται, θάρρους ἕνα παλμό, μιὰν ἀψηφειὰ σέν' ἄγνωστον ἀντίπαλο. Δεύτερη παῦσι. Μετά, ἕνα θέμα ἀπὸ τρεῖς νότες, μ' ἐρωτηματικὴν ἔκφρασι, ξετύλιγε τῆς εὐκόλες ἀλλυσιδαῖες παραλλαγῆς του, ξαναπέρνωντας πέντε ἢ ἕξι φορὲς τὸ μικροχαῖδεμένον ἐρώτημα, παραφραστικὰ σὰν ἕνα φιλό καλαμένιο λαγοῦτο, μιὰ ποιμενικὴ φλογέρα. Τρίτη παῦσι. Καὶ τὸ τραγοῦδι γίνηκεν ἐλεγεία, ἀπλώθηκε σὲ μινύθε τόνο, σιγομαλάκωσε σὰ στεναγμός, σὰν παράπονο λιγώθηκε, διαφέντεψε τοῦ ἀπομονωμένου ἀγαπητικοῦ τῆ θλίψι, τῆς λαχάρας τὸν καῦμό, τῆ μάταιην ἀναμονή, ἔμπηξε μιὰν ὕστατη κλῆσι, ἀναπάντοχη, στρίγγλικη, σὰν κρωγιὴν ἀγωνίας καὶ ἔσβυσε. Καινούργια παῦσι πειὸ βαστημένη. Τότες ἀνάβρυσαν τόνοι ποῦ δὲν ἐφαίνονταν νὰ κυλοῦν ἀπὸ τὸ ἴδιο λαρύγγι, τόσον ἦταν ταπεινοί, συμμαζεμένοι, χολόθλιβοι, τόσον ἔμοιαζαν τῶν πουλιῶν τὸ κίπισμα ποῦ μόλις ἔσπασαν τ' αὐγὸ τους, εἰ μικροφλυαρία τοῦ σπουργίτη. Καὶ ὕστερα μὲ τὴν ἴδιαν ἀξιοθαύμαστην εὐλυγισία, οἱ ἀπλόρρυθμοι αὐτοὶ τόνοι μεταλλάχτηκαν σὲ κατακλυσμόν ἀπὸ νότες πάντα πειὸ βαστημένες ποῦ σπιθόλαψαν σὰν πυροφάνια ἀπὸ τρίλλιες, ἐδόνησαν σὲ λαρυγγισμοὺς θαμπωτικούς, σὲ μικρὰς περιόδους γλυκοαπάλυναν, κατέβηκαν ἀνέβηκαν, γρηγοροχύμησαν σὲ ἰλιγγιώδη ὕψη. Ὁ τραγουδιστὴς μεθοῦσε μὲ τὸ τραγοῦδι του. Μὲ διακοπὲς τόσο σύντομες ποῦ τῆς νότες μόλις ἄφηναν νὰ σβοῦν, ἄφησε τὴ μέθι του ν' ἀπλώνεται σὰ μελωδία ἀδιάκοπη, πλουμισμένη, ἐμπαθὴς καὶ μαλακὴ, σπασμένη κι' ὀλοδόνητη, ἑλαφρὴ καὶ σοβαρὴ, κάποτε μισοκομμένη ἀπὸ σιγοάκουστα στενάγματα, ἀπὸ ἱκεσίαις παραπονιαίρικαις, κάποτε ἀπὸ ξαφνικοὺς λυρικοὺς παλμούς, καὶ κατύστερους ἔξορκισμούς. Καὶ ὁ κῆπος αὐτὸς ἀκόμα φαινόταν σὰν ν' ἄκουγε καὶ ὁ οὐρανὸς θώρειε σὰν νὰ γένη στὸ σεβάσιμο δέντρο, ποῦ στὴ φυλλοκορφὴ του ὁ ἀόρατος ποιητὴς κρυβόταν ποῦ τέτοια ποιήσιν ἀπλόχυνε. Τὸ λουλουδόδασο ἀνάπνεε βαθειὰ μὰ ἀθόρυβα. Στὸ βασίλειμα ἀγοπορητῆς ἀπόμεναν κἀτι γλωμῆς ἀπολάμψεις στὸν δοῖζοντα καὶ ἡ στεργὴ ματιὰ τῆς μέρας ἦταν περιλύπη, σχεδὸν θλιμμένη. Μὰ ἕνα ἄστρο φάνηκε, τρεμόλαμπο καὶ σπαρταριστὸ σὰ φωτερὴ δροσοσταλίδα.

ΑΠΟ ΤΟΝ "INNOCENTE".

ΜΕΤΑΦ. ΑΠΟ ΤΟ ΙΤΑΛΙΚΟ

11. 11. 15.

M. ΒΑΛΣΑ

ΥΨΙΠΥΛΗ

ΤΟΥ ΠΑΡΓΑ, ΠΑΛΗΟΥ ΦΙΛΟΥ ΜΟΥ, ΑΦΙΕΡΩΣΙ.

M. B.

Τῶν ἡσκιῶν Ρήγισσα, Παρθένα καὶ Γυναῖκα,
 δισύστατη, διπλόζωη, τοῦ Πεθαμοῦ
 λυχνάρι, ἄστρο τῆς Γέννησης, ἀπὸ τῆ Γῆ
 μισοσπλαγανωμένη, μισοθρήνητη,
 ἀπὸ τὸ μαῦρο Χάρο μισαπόχτητη,
 μισοκαμένη! σύντρεξε τὴν καρδιολάτρευτη
 Ὑψιπύλη σου νὰ ψάλλω τὴ συντρόφισσα,
 ποῦ ἀδείλιωστη γιὰ σέναε ξαρονήθηκε
 τὰ ἠλιόλουστα βουνά, τ' ἀνεμοχάιδευτα,
 τὸ ροδοχάραμα στὴ λίμνη, τὴν αὐγή,
 τὰ δασοτόπια τὰ ἦσυχα, τὰ κύματα
 ποῦ φιλογλύφουν, τὴ χαρά, τὸν ἔρωτα
 — παράτησε ὅλα δαῦτα — καὶ μερίστηκε
 τὴν ὄνειρόζωή σου καὶ μέσ' στῶν νεκρῶν
 τὴ χώρα τὴν ἀνήλιαγη κατέβηκε,
 με σένα, τὴν ἀρχόντισσά τους, κάτω ἐκεῖ
 νὰ μένη, στὰ θαμπὰ μεσ' τὰ ἡσκιοθώρητα
 'κεῖνα λημέρια ἀπ' ἡσκιους ἡσκιοστέρητους.
 Καὶ μὴ λησμόνα, Κόρη, τὴν περίτρανη
 γιὰ σένα ἀγάπη της, στὰ κρυφομιλητὰ
 καὶ στὴς λαχιάρες τῆς καρδιάς της σύνεργη.

Καὶ σένα, Οὐράνια Κύπρι, θὰ ἐπικαλεσθῶ,
 Δυνάστρα τῆς Νοτιᾶς, στὸν ἀστερογόμιο
 χῶρο βασίλισσα, με φωτοσκόρπιστο
 φτερούγισμα στὸ ὀλόλευκο τ' ἀχνάρι του
 ποῦ σφιχταγκαλιασμένοι ἀφίνονται νὰ πᾶν
 συνεπαρτοὶ ὅλοι ὅσους ἐσαγήνεψες
 πάνω ψηλάθε, ὅπ' ἀγαπιέται κι' ἀγαπᾶ,
 στ' ἄδοξα οὐράνια, μέσ' στὸ γαλοζόχρωμο
 ρηγάτό σου! Καὶ τὴ γολὴ τοῦ ἀπήγανου
 στάξε στὰ χεῖλια μου, Θεά, γιὰτὶ ἄμετρη
 ἦταν ἡ ἀγάπη της.

* Βλέπε σχετικά στὰ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ.

Ποιὸς ποιητής, σὲ ποιὸ
κλειστὸ κρυφῶνα, σὲ φυλλάδα τί λογιῆς
πλέκοντας τῆς στροφῆς του, τοὺς παλμούς μπορεῖ
νὰ ψέλνῃ τῆς ἀγάπης; ὄχι, σκορδαλὸς
λιγύφωνος, ὄχι ὄχι, τὸ θρηνόλαλο
τὸ περιστέρι, τοῦ ἀηδοιοῦ ὁ λάρυγγας
γεμάτος μελωδιές, ποῦ πότε χαρωπὸς
καὶ πότε χαϊδομάτης, πότε ἐξυμνητῆς
πικρόγλυκῆς ἀποθυμίας ποῦ ντροπαλὸς
κρατεῖ ἀφανέρωτη· αὐτοὶ ἄς εἶναι οἱ ραφροδοί
σας, ἐρασιεῖς! τῆ Μοῦσά σας τὴν ἀρμολογίαν
διαλέχτε ἀπὸ τὸ φτερωτὸ τους τὸ χορὸ.
Κάντε τὴν νὰ σᾶς ψάλλῃ τῆς ἀμίλητης
γλύκῆς σας ποῦ μὲ λέξεις τῆς νοθεύουνε
οἱ ἀνθρώποι προσπαθώντας μὲ σοφίσματα
στὴ σκέψι ν' ἀποδώσουν, ὅτι μιὰ καρδιά
σᾶλλον διαλαλεῖ τόσο περίτρανα·
σάμπως νὰ ξέρον μὲ τὸ νοῦ τί κρυφολέει
σιμχτὸ στόμα μὲ στόμα σ' ἓνα φίλημα!
εἴτε ματιᾶς γοργόταχης τὴν δύναμι
νὰ σβύνουν τὰ ξερὰ τους συλλογίσματα!
ὄχι· ἀρμονία εἶναι ἡ καρδιά ὀλόγιμη
τόσο, ποῦ ὁ ἔρωτας εἶναι ὄλος μουσικὴ
μὲ δίχως λόγια τίποτε. Κάθε καρδιά
λύρα γεμάτη μελωδιές, μὰ ἄλλα·
δυσὸ ὅμως μαζί γλυκαῖα χορδὴ ταιριάζουνε
ὀλάρμονη. Μιὰ μοναχὴ εἶναι τίποτε·
ζευγαρωτὲς τὸν ἔρωτα τονίζουνε.

I

Σ' ἓνα λειβάδι πέρα στὰ πανώμερα
τῆς Ἐννας ἀπ' ἀνάμεσα στὴ θάλασσα,
καὶ στὰ βουνά, πότε ἀπὸ πλάνο σύγγεφο,
πότε ἀπὸ γοργοπτέρουγο πετούμενο
κοπάδι ἡσκιοντυμένη, πότε ὀλόχρυση
στὸν ἥλιο νάτῃ ἡ Κόρη· τῆς παρθένες τῆς
κυττάχτε τῆς δῶθε καὶ κεῖ νὰ ραβολοῦν
ἄμα γλυκοχαράζει μὲσ' τὰ λούλουδα
τὰ ὀλοάνοιχτα· τὴν ὥρα ποῦ μαζεύουνε
θερμασοβότανα, σφεδούκια καὶ ζαφροὺς
μὲ ρόδινα ἀστρουλάκια σὲ κάθε λευκὸ
χουνάκι ἀνθινο, ἀνεμῶνες αἱματόσταχτες
μὲ πανοκότησανα χλωμά, τὸ βότανο
ποῦ κυμοσέρνει βυσσινιῆς ἀνθοβολιῆς
στὸν ἄνεμο· εἴτε ὅταν γύρω κάθονται
ἀπὸ τοῦ κόσμου τᾶστρα αὐτὰ νὰ πλέξουνε

ἀνθῶν στεφάνι γιὰ τὴ χυτοπλόκαμη
βασίλισσά τους, ποῦ πλανιέται ἀγκαλιαστὴ
μὲ τὴν ἀγαπημένην Ὑψιπύλη τῆς,
τῆς σέμνιας καὶ τοῦ στοχασμοῦ καμάρωμα.

Φτερόπλαστη, τῆς Κόρης ἡ συντρόφισσα,
παιδοῦλα, σταχομμάτα μικροπρόσωπη,
μὲ γαλήνῃ κορμιοστασιά, μὲ φλογερὴ
βουλή κι' ἀγάπη, ταῖρι ἦταν ἀχώριστο
μαζί τῆς· πλάι-πλάι καρδιοφίλητες
μεγάλωσαν ἀντάμα, ἡ μιὰ γιὰ νὰ ποθῆ
καὶ γιὰ νὰ δίνῃ ἡ ἄλλη, ὅπως ν' ἀπερνοῦν
πρέπει ἡ γυναῖκες γιὰ νὰ ζοῦν ἡδονικά,
ποῦ γιὰ τὴν ὕλη λυώνονται καὶ μοναχὰ
ξοδιάζουν βίος γιὰ νὰ σωρέψουν· «Πάρε με,
καρδιά, εἶμαι ὀλόδική σου· ὅ,τι κι' ἂν ἔπαρες
εἶναι ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια σου δὲν τᾶκλειψες·
ὅ,τι δικό μου, τρίσδικό σου· χάρον το!».
Ἔτσι ἡ ψυχὴ τῆς κάθε μέρα ἠλιόλαμπρη
κοινῶνα μὲ τὴν Περσεφόνη καὶ σιμὰ
στὸ δειλινὸ ζυγῶνανε σουρούπωμα
νὰ κοιμηθοῦν ἀγκαλιαστὲς, ἢ σιγαλὰ
στά σκοτεινὰ κρυφομιλοῦσαν μάγουλο
μὲ μάγουλο. Γλυκὸ ὄραμα ὠρηοφάνταχο!
Τῆς ὁμορφιῆς σου αὐτὲς ποῦ τόσο ἀγάπησα,
ἄς χλιοσιπῶ τὴ γλυκανάσα τῶν στηθειῶν
σου τὴ βαθειά, ποῦ ψέλνει σου τ' ὀλότρανο
ποῦ κρύβεις στὴν καρδιά σου ἐρωτοτράγουδο
ἢ τῆς ματιᾶς σου τὴ γαλάζιαν ἀστραπή,
ποῦ τοῦ ἔρωτα ὄλες τῆς χλιδῆς φαντάχτηκε·
τὴν ἀπαλόλεπτη εὐωδιὰ ἀπ' τὰ χεῖλια σου
σὰν θύμησι ἀπὸ λούλουδα μὲσ' στὴν ἐρμιὰ
τὴ χειμωνιάτικη στὴν ἄσπλαχνη ἐποχὴ·
τὸ μέτωπό σου ποῦ ὡς τὰ τώρα τοῦ ἔρωτα
τὸ ἀνάχαρο σημάδι του δὲν ἄγγιξε
σὰν τὰ χιονόλευκα βυζιά σου, ἐπειδὴ
ἡ φτεροῦγες τῆς ἀγάπης δὲν ἀφίνουνε
καρδιῆς στὸν πόθο νὰ λιγώνουν· τραγουδῶ
στερνὰ τὰ ὀλόλιγνα γοργὰ σου δάχτυλα
ποῦ κάθε καλὸ ὀρμήνεμα κάθε γιαιτρεῖα
σκοροποῦν—μ' αὐτὰ ποῦ ξέρω πόσο δείχνεσαι
τεχνήτρα γιὰ νὰ κλέβης κάθε λύτη μου!
Ἄξεχαστη χαρά, Ὑψιπύλη! αὐτὸ ἄς γενῆ
παρηγοριά μου τώρα ποῦ ζητῶ φωνή,
παρθένα ἀφοσιωμένη, γιὰ νὰ θρηνοεῖπῶ
τὸ τρίσμοιρο Γραφτό σου!

Καθὼς πήγαιναν

σμιγτές σὲ μία δυὸ καρδιές, στὰ γόνατα
 λουλουδοχαϊδεμένες, δροσομύρωτες
 στὰ χείδια τοῦ ἀνεμου, μὲ τοῦ ἡλίου τὰ φιλιὰ
 σκόρπια στὰ μάτια, σκόρπια στὰ κρινόστηθα,
 μίλειεν ἡ Κόρη· ἡ Ὑψιπύλη πρόσχε
 γρῶκωντας τὸ ἄπειρο, ὄντας λιγομίλητη
 κρύφια σιγὰ λαλῶντας ὅτι ἔννοιωθε
 στὰ βάρδια τῆς καρδιάς της—κι' ἔλεγε ἡ θεά·
 «Τρισεύτηχ' εἶσαι, Ὑψιπύλη, ποῦ ἄγνωρη
 ὤσμε ποῦ ν' ἄρθη ἡ ὄρα σου δὲν ἀγροικᾶς
 τίποτε ἀπ' τὰ μελλούμενα· μὰ ἐγὼ θωρῶ
 τὴ μοῖρά μου μπροστά μου καὶ τὴν καρτερῶ
 γιὰ νὰ τὴν ἀντικρύσω! τούτη τὴ στιγμή
 ἔδω ποῦ βλέπεις! τότε αὐτὴ ποῦ ἄφοβα
 τόσον ὠμίλειε, δειλίασε καὶ παγερῆ
 κονάδα τῆς συνλιμένες της βελόνιασε
 φλέβες. Καὶ νά! σὲ κάθε πλάτη τὸ γλυκόσωμο
 κορμῆ ἀπάνω δυὸ χεράκια ἀπακουμπᾶ
 σφιχτὰ κοντὰ της, καὶ φλογίζει ἡ ἀποθυμιὰ
 τὴν ὄρεξι, ὡς ποῦ χεῖλια-χεῖλια κολλητὲς
 πογράφουν καὶ σφραγίζουν τὴν φιλιὰ τους·
 τότε ἡ Κόρη, λησιμονῶντας πῶς Θεᾶς
 ἦτανε γέννημα τὴ σφίγγει ἀγκαλιαστὴ
 καὶ μυστικὰ τῆς λέει· «Ἄχ! μὴ μὲ παρατᾶς,
 κοράσι, ἀκόμα κι' ἂν θὰ πάω στὴ σκοτεινιά
 καὶ μέσ' στὴ νέκρα!» Καὶ πετάγει διάφανη
 ἢ ἀπάντησι ἀπ' τὸ στόμα τὸ ζεστόπνοο
 μέσ' στὰ φιλιὰ πασίχαρη «Ποτέ, ποτέ
 δὲ θὰ σ' ἀφήσω, πολυαγαπημένη μου!»
 Ἄφωνες ἔτσι εὐτυχημένες στέκανε
 καὶ ἡ ὄρα ζύγωνε.

Πανέμορφος παντοῦ
 θώριαζε ὁ κάμπος καὶ χιλιόκαλη ἔδειχνεν
 ἢ πλατεῖα θάλασσα, τὸ ἀγέρι τὸ γοργό,
 στὴν καταχνιά τὰ ραχοβούνια, κ' ἡ ἄτρεμη
 λίμνη μὲ πορφυρὲς καὶ βαθιογάλαζες
 φωτοσουρμές! Ἔτσι ὅλα αὐτὰ ποιὸς παρατᾶ;
 τὴ συντροφιά νὰ στερηθῆ πῶς δύνουνταν
 αὐτῶν ποῦ ἀνθομαζώχτρες γνωφέρνανε
 σκυφτὲς, γονατιστὲς, τρεχᾶτες δῶ καὶ κεῖ,
 ποῦ ἀλληλοκραζούνταν νὰ τρέξουνε νὰ ἰδοῦν
 νέο θησαυρὸ ὡς τὰ τώρα ἀκόμη ἀθώρητο!
 Ἄξέχαστη εὐτυχία! Ἄ! πῶς νὰ ξεχαστῆς!
 Ὅμως αὐτὸ ποῦ ἦταν γραμμένο νὰ γενῆ
 νὰ γίνῃ ἔπρεπε. Ἡ Θεὰ καὶ ἡ ἀχώριστή
 της μέσ' στὴν πρασινάδα ροβολούσανε
 στὴ διάθεσι τῆς Μοίρας· κείνη ἀδιάφορη,

ἢ ἄλλη μὲ βουρκωμένα μάτια ἀπόπλانا
 κυτᾶζει τὸ παράξενο ἄσπρο λούλουδο
 τὸ γλωμοκάλυκο, τὸ πρωτογορῆτο,
 μὲ τὸ φτενὸ κοτσάνι ποῦ μετέωρο
 σὰν τρίχα ἀνεμιζότανε, τόσο λεπτὸ
 ποῦ στὸν ἀγέρα θώριαζε πλεούμενο,
 ἀνάλαφρο, σὰν νᾶτανε γιὰ μυστικὴ
 γιορτὴ δίχως ἱεροφάντη καὶ χωρὶς
 παραστεκάμενον ἀντάξιο λατρευτῆ.
 Σκύβοντας τὸ κοράσι ἐγειρε κι' ἄπλωσε
 τὸ χέρι στὸ βαβούλι τὸ ὀλομέταξο
 νὰ πιῆ τὴ μελιστάλαχτη δροσοῦλά του.
 Ἡ Κόρη τότες τὸ λουλοῦδι γροίκησε,
 τῆς φάνηκε σὰν ὄραμα κι' ἀκίνητη
 μάταραξία ἐστάθη, δίχως στοὺς νεκροὺς
 νὰ κἀν ξόρκια· μόνη της κατάλαβε
 καὶ διάβασε τὴ Μοῖρα ποῦ ἡ ἄσπορη τοῦ ἀνθοῦ
 μήτρα, καὶ τὰ ξεπαγιασμένα ἀνθόφυλλα
 τῆς φέρναν. Φύσηξε τὸ ἀγέρι παγωνιά·
 ἔμεινε ἐκείνη καρτερῶντας· καὶ μαζί
 περσίμενε κι' ἡ ἀχώριστη συντρόφισσα
 Ὑψιπύλη.

Ξάφνου στὸν καθάριον οὐρανὸ
 ξέσπασαν ἀστραπόβροντα, κι' ἀντήχησε
 στὰ κορφοβούνια ὁ φοβερός ἀντίλαλος
 ὀλόγυρα· ἦσυχος ὁ κάμπος ἔμεινε,
 μονὸ γλυκὰ τραγοῦδαε τὸ τρεχάμενο
 ρυάκι. Κατόπι πάλε ξανατρᾶντάξαν
 βροντὲς ἀπάνω σὲ βροντὲς ἀδιάκοπα...
 Καὶ νά!... κάτω στὴ γῆ ἕνας τάφος ἀνοῖξε,
 χάσμα, κι' ἀπὸ κεῖ μέσα ἀνάβρυσσε καπνὸς
 σὰ φοῦσκα κι' ἔσκασε· γλωσσίδα ὀλόφλογα
 κατόπι ἐπήδηξαν. Ἐκεῖθε τότε ὁ Πλούτωνας
 ὁ μαυρογένης τοῦ Ἄδη Ρήγας ξώρησε
 σ' ἀρωμασιὰ ὀλοσίδεση, ποῦ στὸ ἄρμα του
 τὸ σιδερόπλεχτο, δυὸ χαλινόσφιχτα
 κρατῶντας ἄτια, ξάγρια, λαμπογνάμισα
 θεομέλανα, μὲ κόρες ἀσπροτρίγυρες
 ἀπαίσια γουρλωτὲς, μὲ κοκκινόβαφα
 ρουθούνια, μὲ τῆς χαιτὲς τους ξαμόλυτες,
 ὠδήγειε μὲ τὸ σκῆπτρό του τὸ βῆμά του·
 ἔτρεχαν ὄλο ἀφροὺς ψηλὰ τινάζοντας
 σὰν κῆμα ἀκάθεκτο ποῦ σκᾶει στὴ θάλασσα
 σὲ βράχο ἀπόγκρομο περὺψηλο. Μιλιά
 δὲν ἔβγανε καλὴ ἢ κακὴ, μ' ἀνάκοψε
 γιὰ λίγο τὸ σκοπὸ του, κι' ἀποκνύτιξε
 τὴν κόρη ποῦ τὸ φουσιμένο πέπλο της

φανέρωσε παρθένα. Ἐκείνη ἀτάραχη,
περήφανη στῆς Νύμφες τῆς ἀνάμεσα
στεκόταν, τὸ γλυκόθωρο κεφάλι τῆς
ψηλὰ κρατῶντας μὲ τὰ μάτια ἀθάμπτωτα,
μὲ ξερὰ χεῖλια κολλητά, κατάντικρου
ἀψηφῶντας τὴ φοβέρα, δίχως νὰ σκιαστῇ,
χωρὶς ν' ἀπελπιστῇ, μὴ ζητιανεύοντας
χάρι, ποῦ γύρω πονθεῖνὰ δὲν ἔβλεπε,
τὴν ἀνυπότακτη καρδιά τῆς κρύβοντας·
ὁμως αὐτές, ἡ συνοδιὰ, συμμαζωχτές
σὰ σωριασμένα πρόβατα, μ' ὀλότρομες
ματιές ἀπὸ τὰ χέρια ἀλληλοπιάστηκαν,
ἄλλες ἀπὸ τὴ μέση, κατωκόκκινες,
κατάχλωμες, καθὼς μέσα τῆς θέριζε
τὰ σωθικά τους ἡ τρομάρα—ἀνήξερες
ποῦ ἡ μοῖρες μαζωμένες ἐξεσπίασαν
τὴ μέρα ἐκείνη.

Καὶ πανώρημα θώριαζεν
ἡ Φύσι σ' αὐτὸν ποῦ καρτέρεις κ' ἤξευρε.

«Θεά, Παρθένα» ὁ Ρήγας ὁ τότε λάλησε
«τὴ μέρα αὐτὴν πολὺν καιρὸν ἀπάντεχα
ποῦ θάβαζε στὰ βίβρανά μου τελειωμό.
Μάθε πῶς εἶμαι ἰσόθεος, μ' ὀλόκληρο
ρηγάτο στὴ σπλαχνιά τῆς γῆς, ποῦ καρτερεῖ
τὴν ἀνασσά του νὰ τοῦ φέρω, ἐνῶ ζητῶ
καὶ βρίσκω τέτοια μιὰν ἀταίριαστην ἐδῶ,
ποῦ οὔτε τὴν κρίνω ἀμάθητη οὔτε κ' ἄγνωρη
στὸ τί ψηλάθε γράφτηκε κ' ὠρίστηκε.
Γραφτὴ ἡ γαμπριάτικη μου νύχτα ἀπὸ καιρὸ,
γραφτὸς τῆς μάνας σου ὁ κόνος κ' ὁ χαμός,
γραφοὶ οἱ καῖμοί σου, καὶ γραφτὸ ὅτι θάρραφες
ὅτι θὰ μπόρειες νὰ ξεφύγης. Ἐπειδὴ
νὰ μ' ἀγαπήσης πρέπει ἀρχόντισσα καὶ σὺ
ἂν καὶ μικρὴ μ' ἔχεις συμπάθεια· ἀφοῦ θυμὸς
ζούλειας δὲ θὰ παιδέψη τὴν καρδιά σου, καὶ
θὰ σὲ τραβήξῃ τὴ στιγμή τοῦ χωρισμοῦ,
ἂν ἡ βουλή δὲν συμφωνεῖ τῆς Δήμητρας
μὲ τὴ δική σου». Ἡ κόρη γαληνότατη
κνιτίζοντας στεκόταν· κ' ἡ περήφανη
βαθειὰ ματιὰ τῆς ἔδειξε ἂν ἀληθινὰ
τὴ Μοῖρα ἀντίκρουσε καὶ ἐκεῖ τὴ διάβασε,
εἶτε νὰ ἠγῆ κατὰβαθα τὸ μήνυμα
μέσα ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια τῆς ἂν γροίκησε.
Γιὰ λίγο πλάνεσε ἡ ματιὰ τῆς· ἡ θωριά
τῆς ἀδυσώπητη, μικρὴ μὰ ὀλόλουστη
σ' αἴγλη θεϊκή, ἀποπῆρε αὐτὴν ποῦ πρόσμενε

διαφεντευτῆς τῆς, κείνηνε ποῦ ἀγκαλιαστὴ
τὴν κράτειε καὶ τῆς ἄλλες ποῦ ξαφνιάστηκαν.
«Ρήγα περῖτρανε» τοῦ λέει, καὶ θλιβερὴ
ἡ λαλιά τῆς ἀντηχοῦσε σὰν τοὺς στεναγμοὺς
τῶν πεύκων μέσ' σὲ νύχτες ἀνεμόδαρτες·
«τῶν κόσμων, Ρήγα, πέρα ἀπὸ τὸ σύνορο
τοῦ ὕπνου τὴ διαλεγμένη σου καμάρωσε
νύφη στὴ διάθεσί σου. Ζύγωσε, ἔπαρε
αὐτὸ ποῦ οἱ Θεοὶ οὔτε νὰ χαλάσουν δύνονται
οὔτε νὰ φτειάσουν παρὰ ἐκεῖνες μοναχὰ
ἡ Τρεῖς ποῦ κλώθουνε τὰ νήματα ποῦ μᾶς
τριγυρογράφουν καὶ μᾶς μπλέκουνε θνητοὺς
κ' ἀθάνατους, ὥσπερ καὶ ἡ πειὸ μακρὺθωρη
μὲ τὰ ψαλιδία τῆς τὰ κόβει. Πάρε το
Πλούτωνα, πάρτο πάρτηνε κ' αὐτὴν ἐδῶ
τὴ συναναθρεφτῆ μου».

«Ἀστέρι γῆϊνο»

τότες αὐτός, «στῆς μέρες μου λαμπόφωτε
φάρε, στῆς νύχτες μου τρανὴ φωτολαμπή,
ποῦ μὲ τῆς ὄλο φῶς σκόρραιες ἀχτιδές σου
τὸ σαβανόπεπλο τὸ σκοτεινόθαμπο
θὰ διαπεράσης, ποῦ οἱ νεκροὶ μου μέσα ἐκεῖ
πασπατευτὰ θρηνοῦνε τὸν υπέροτατο
χαμὸ ἀπὸ κάθε ἄλλο· τὴ στέρησι ἀπ' τὸ φῶς·
ἔλα καὶ ἡ ἀγαπημένη σου στὴν ὄρι μου
ἂς δεῖξῃ ὀλόχαρη. Μπορεῖ κ' αὐτὴ νὰ βρεῖ
ταῖρι γιὰ νυφικὲς ἀγκάλες ἐπειδὴ
τὸν ἔρωτα δὲ θάβει μὲ τὰ κόκκαλα
ὁ ἀνθρωπος—στὴν ψυχὴ του ἀνήκει ὀλότελα
καὶ κάμει τὸ χαμὸ τους μισοξάγνιστο,
μισόπικρο στῆς περασμένες θύμησες».

Τρεμάμενη ἡ Ὑψιπύλη πάνω σήκωσε
τὰ μάτια τῆς στὰ βουνολόφια ποῦ γοργές
ἡ σκιές πετάγαν· μὰ ὄχι τόσο γοργόρες
ὅπως αὐτὴν φτερόποδη μ' ἀνάεση
χλαμύδα καὶ τῆς φίλες τῆς ποῦ ἀπόμακρες
τώρα θωρεῖ—σὰν νάταν γύρω τυλιχτὴ
ἀπὸ ἡσκιους νεκρωμένη—πᾶνε χάθηκαν!
πασίτρομες, γι' αὐτές τῆς δυὸ τῆς ἀφοβες.
Τρεμουλιαστὸ ἓνα δάκρυ τότε ἀνάβρυσσε
μετέωρο σὰν πετράδι βαρυτίμητο
στὰ φοντωτὰ θλιμμένα τῆς ματόκλαδα,
σὰ βροχοστάλες στὴν ἀριάδα τὸ κλαρὶ
στὴ χειμωνιά ποῦ κίμουν ἀτροπλούμιστο.
Μ' αὐτὸ τῆς ἐπροβόδεψε. Κι' ἔτσι ἤχησε

τὸ νεκρικό της σήμαντρο· χωρίστηκαν
καὶ στὴν πανώρηα στράτα σκορπιστήκανε.

Ἔτσι πλανιῶταν τυφλωμένη ἀπὸ ἄχτυα
δάκρυα· κί ἢ ἄλλες ἐφευγαν ὑπάκοες
στὴ βούλησι τῆς Μοίρας· ὅχι σάν ἐμᾶς
ποῦ σάν τὴν πολεμοῦμε νομιζόμεαστε
λευτερωμένοι, μὰ ὕστερα ρενόμεαστε
καὶ λυνούμεε στὰ δίχτυα τῆς ἀνώφελα.
Γιατί εἶναι ἡ Μοῖρα ὁ Μέγας Κύρης τῆς Ζωῆς
καὶ τοῦ Θανάτου, ποῦ μὲ τέτοιον ἄρχοντα
ἀνωφέλευτος ὁ παλαιμός. Δὲν ἀγροικοῦν
τὴν περασμένη ζήση ἢ τὴ μελλούμενη,
παρὰ τὴν τωρινή· οὔτε πίσω δὲ γυρνοῦν
ν' ἀποθυμήσουν, οὔτε ἔχουν μακροθύμως
ἐλπίδες· μόνο γεύονται λαχταριστά
ὡς τώρα, τόσο, ποῦ κί ἢ κάθε μιὰ στιγμή
εἶν' ἀπόλαψη ἀναπόχρητη γιὰ δλόκληρη
ζωὴ δική μας ποῦ ἀπληστα μερίζονται
ὁ φόβος κί ἢ φροντίδα μὴν τὴν χάσουμε
κί ἢ σκέψι πὼς νὰ τὴ χαροῦμε.

Σήμανε,

Νύφη τῆς Νύχτας, ἢ στιγμή! γυρώστρεψε
ὁ δίφρος, τὰ θεώματα ἄτια χύμησαν
στὸ χάσμα τὸ βραχόσκαρτο καὶ κουρνιαχτὸ
σηκώνουν πίσω ἢ ρόδες στῆς γιγάντειας
πλάτης τὸ κάθε στρώξιμο, καὶ στῶν γοφῶν
τὸ κάθε κέντρισμα. Βαθειά, βαθειά βουτοῦν
στὰ μᾶτρα τὰ σκοτιάδια μ' ἄγριες, ξέμπλεχες
χαίτες καὶ πάνω τους ἢ γήϊνη πορταριά
ξανασφαλεῖ. Τώρα πετάχτε τρίγοργες
νύφες Ὀρεάδες μ' ἀνοιγμένα διάπλατα
τὰ χέρια· ἄς ξεφωνήσουν τὴν τρομάρα σας
τὰ φοβισμένα μάτια, τὰ ξαμόλυτα
μαλλιά σας—μὲ τὰ στόματα ἀνοιχτὰ
ἔπο φρίκη, μ' ὀλογοῦρλωτες ματόκογχες—
φρονάχτε στὴν ἀγαπημένη Μάνα τῆς
τῆς κόρης τῆς τὴν ἀρπαγή. Σάν τὰισαλο
ἀγέρι χυθῆτε στῆς κοιλάδες ποῦ ξεσπᾶ
τόρμητικό χαλάζι καὶ χαμόγερα
ρίχνει τὰ στάχυα, ποῦ ὅταν νοιώσῃ ἄνθρωπος,
καρπὸς γυναικείας μήτρας, χαμηλά σκυφτός
γέρνει στὸ χόρτο χάμω μουρμουρίζοντας
«διαβαίνουν ἢ Ὀρεάδες» (τοῦ εἶστε γνώριμες
χαρούμενες καὶ θυμωμένες, γέννημα
καθὼς καὶ αὐτὸς εἶναι τῆς γῆς ποῦ στὴν ὄρη)

οἷς ἔπλασε τὴ μυστική της, ζωγραφιῆς
τῆς ὁμορφιάς της μὲ τὸν πολυπόθητο
ἐρωτιάθη της τὸν ἄνεμο· ἀκλουθῆστέ με
τώρα πίσω ἀπὸ τὸ ἄρμα.

II

Ἦ σεῖς, ποῦ ξέρετε
τὸν μάγο, τῶν Νεραΐδων ὄνειρόκοσμο
καὶ τὸ στεγρὸ γροικᾶτε κρυφομύλημα
στοῦ ἀνθίου, στῆς φυλλωσιάς τὴν ἡρεμὴ ἔκστασι
τῆς γέννας, κί ἄγναντεύετε ἀναβλάστητο
τὸν πόνο τους, ποῦ στοῦ ἄνεμου τὸν ὄργασμὸ
γιὰ στὴ γαλήνη, στὴ βροχὴ ἢ στὴν παγωνιά
τὸν παλαιμὸ θωρεῖτε γιὰ μιὰν ὑπαρξί,
γιὰ μιὰ ζωή· σεῖς ποῦ στὸ γλαυχοχάραμα
σὲ δροσοστάλαχτες θαμνιῆς κουρνιάζετε
στὸ φτεροπόδι οἰστροῦ τους στήγοντας κρυφὸ
κατέρι—ἐλάτε ν' ἀκλουθῆσωμε μαζί
τὰ γρηγορόποδα ἄτια τὰ γοργόταχα·
ἐλάτε καταπίσω ἀπὸ τὸ ἀχνάρι τους,
ποῦ μέσ' στὸ ζόφο τῆς νυχτιάς βαθειὰ χυμοῦν,—
—κεῖ, ποῦ μονάχα ἀκούγεται τὸ στρίγγλιο
τραγοῦδι τοῦ ἀγεριοῦ ποῦ μέσ' τῆς χαίτες τους
σουρῶνει τῆς λυτῆς τῆς τιναζάμενης
δῶθε καὶ κεῖ—μὲ μάτια μισοσκέπαστα
ζητώντας στὰ χαμένα νὰ τρυπήσουνε
τῆς σκοτεινιάς τὸν πέπλο—δλόπηχτο, παχὺ
σάν καταχνιά ποῦ τὰ χυνοποριάτικα
ντύνει χαμόκλαδα, εἶτε σάν τὰ σύγγεφα
τὰ μολυβένια ποῦ ἀπὸ τῆς βουνοκορφῆς
χάμω κυλοῦν στὸν κάμπο γιὰ νὰ σβύσουνε
κάθε λαλιά, καὶ κάθε ἀνάσα ἀνθρώπινη
νὰ πνίξουν καὶ μιὰ βουβωμένη σιγαλιά
ν' ἀπλώσουν σάν τὸ θάνατο. Μὰ ἢ σκοτεινιά
κεῖνη ἦτανε ξερόστεγνη καὶ δλόξεστη·
ὅπως ἢ ὄρη τῆς φλόγας τοὺς ἐχτύπησε
ποῦ φουσητὴ ἀπὸ καμίνι γύφτικο
φωτιῆς ξανοίγει, σπῖδες χύνει καὶ σκορπᾶ.
Κάτω στὰ τρισβᾶθα ἦταν ἢ τρεχάλα τους
σάν ἀστραπή, σάν τὸ φευγιδὸ μετέωρου
ποῦ μέσ' στὴ σκοτεινιά σπιθολαμποκοπᾶ·
φριχτὴ καὶ ἀδιάκοπη, κούφια χωρὶς τριγμὸ
οἱ τροχοὶ νὰ βγάνουν, δίχως ποδοβολητὸ
στὸ χῶμα, δίχως τράνταγμα οὔτε κριζίμο·
γιατί μόλις τῆς πύλες ἐδιαβήκανε
τῆς γῆς, τ' ἄτια μαζί κί ὁ δίφρος πέταγαν

πάνω σὲ κρατερὲς φτεροῦγες ἄβλεφτες
μ' ἀνέλογο φτερούγισμα, σάμπως πουλιῶν
διάβα νυχτιάτικο ἀπ' τῆς στέγης σύρριζα
πάνωθε ἀπὸ κορμιὰ κοιμάμενα ἦτανε
τέτοια ἢ ἀπαίσια τους φευγάλα. Θώριαζεν
ἀλάργα ὁ Ἄδης τρομολαμπυρίζοντας
σὰν ἄστρο κατακόκκινο ὀμιχλόθωρο·
κι' ὅπως ἐκεῖ πετούσανε στὰ σύνορα
τῆς νέκρας, σιγοφάνηκαν τὰ θλιβερὰ
κοπάδια, πότε σκόρπιες πλάνες δῶ καὶ κεῖ
σκιῆς γδυμνῆς μελάγχολες, πότε μαζὶ
συμμαζωχτὲς προσμένοντας ὅποιον μπορεῖ
νὰ ἐρχόταν στῆς ἀπάτητες τῆς στρατὲς τους,
ποῦ ἴσως μαντιὰτα ἀπὸ ψηλάθε θάφερονε.
Μὰ ἀργὰ γιὰ γρήγορα ὅμως ὅλες ἔπρεπε
νὰ σταματήσουνε γιὰ νὰ χαριτωθοῦν
ἀπὸ τὸ Γέρω-Χάροντα στὴ βάρκα του
τῆ μελανόπλωρη. Κεῖθε σαρώθηκε
τὸ ἄρμα καὶ τῆς Στυγὸς τὸ στριφογύριστο
διάβηκε ρέμα μὲ τῆς ρόδης του ἀίρεχτες,
περνώντας τῶν ἰτιῶν τὸ δάσο, τῆς φτενῆς
τῆς λείκης τῆς ἀσβόθωρες ποῦ φράζονε
τὴν ἀντικρὴν ἀκρολιμνιά, τῆς Κόλασης
κορώνα—κι' ἔτσι ἐφθάσαν τὸ τετράγωνο
ψηλὸ πυργόκαστρο, ποῦ ὁ Ρήγας Πλούτωνας
τὴν ἐξουσία του ἔστησε νὰ κυβερνᾷ
σκλάβες τῆς ἄσωμες ποῦ γυρωστέκανε
ψυχῆς.

Ἡ γῆ φαινότανε καμπουριαστὴ
κι' αὐλακωτὴ δίπλες σὲ δίπλες στὴ σειρά,
ὅσο ποῦ ζύγωνεν ἀνθρώπινη ματιὰ,
σὰν κύματα καπνιάς διωγμένα ποῦ ἔξαφνα
γιὰ πάντα αἰώνια ἀκίνητα καρφώθηκαν·
ζέστη παντοῦ καὶ ξεραῖλα σὰ φωτιάς
καμίνι ἀπὸ τῆς Αἴνας γυρωτρίγυρα
κατάκαντο τὴ λαύρα, μαῦρο, ἀπαίσιο
κεῖνο ἦταν τὸ νησί ποῦ τόσο μαγικὸ
σ' ὅλους φαινόταν δέντρος δὲν ἐβλάστανε,
χόρτος δὲ φύτρωνε, οὔτε στῆς βραχασπηλιῆς
κελάφουε τὸ νερό· τραχειὰ στὸ μέταλλο
ἀντήχειε ἢ φτέρνα, πεῖδ ἀπαλὰ στῆς ξέφλουδες
πέτρες καὶ πᾶ στὴ σιάνη ἀνάλαφρα·
σπηλιῆς, εἴτε ἀντρα, εἴτε φωληρῆς δὲ βροῖσκονταν
ἄστυα γιὰ θεριά, γιὰ φεῖδια, γιὰ πουλιά·
ποῦ κι' ἂν ἐξοῦσαν γιὰ νὰ σβοῦν τὴ δίψα τους
δὲ θὰ εἶχαν τίποτε, οὔτε ἀπὸ τὴ μολυβιά
ζέστη γιὰ νὰ κρυφτοῦν ποῦ δὲν τὴν ἔφερονε

ὁ ἥλιος· μ' ἀνάερη κι' ἠσοιστέρητη, βαρεία,
λειπόψυχη ἢ γῆ κείτονταν, ἀναίσθητη
κάτω ἀπὸ τὴ μαυρίλα τὴν ἀπόπνιγην,
ἀκίνητη θολοσκεπὴ μετέωρη
χωρὶς γενεριοῦ κανένα διαβατάριχο
σκαστὸ ρημάδι, δίχως ξανοιχτὴ σκισμὴ
τὸν οὐρανὸ νὰ δείξῃ τρομοσάλευε·
κι' ἡ μοῖρες ἀδυσώπητες, ἀνέλπιδες
μορφῆς ἐδείχναν, μὲ δυὸ βαδουλωματιῆς
κάθε τους μιά, τὸν ἀληκτὸ τους τῶν ματιῶν
καῦμό, γυρεῦτες πάντα κι' αἰώνια ἄγνωρες.
Μονάχα αὐτὲς μέσ' σ' ὄλο ἐκεῖνο τὸ ἄπειρο
κινιῶνταν τὸ γαλήνιο—αὐτὲς κι' ἡ θάλασσα
ποῦ σκοτεινὴ ἢ καρδιοθλίφτρα φούσκωνε
μ' ἀδῶρητη κυμαιωσιά, χῶρια μακρὰ
πέρα στὴν ἄκρη, ὅπου τὸ μαῦρο ταίριαζε
μὲ τὸ σταχτὶ σ' ἀντιφεγγιὰ τρομαχτικὴ,
σὰν ἡλίου ἔκλειψι.

Ἐκεῖ πηγαινοέρχονταν
οἱ πεθαμένοι, ἀνήσκιωτοι, χαιρετισμὸ
ψηλόφωνα μὴ βγάνοντας· μὰ σιγαλὰ
μὲ μούγγρισμα ἄγριο ἀλληλοθωριαζόμενοι,
τραβοῦσαν ἀντικραίνοντας μὲ κούνημα
τοῦ κεφαλιοῦ, γιὰ ἀνέλπιδα τεντόνωντας
τὰ χέρια, εἴτε τῆς πλάτης ἀπαρήγορα
σηκώνοντας. Καὶ ἔτσι σὰν ὁ καθένας τους
νὰ ρώταγε· «Τί ἐλπίζουμε;» κι' ἡ ἀπάντησι·
«Τίποτα». Ἦσοιος-ἠσοιος δὲν ἐδιάβαινε
δίχως τὸ ὀλοῖδιο ρῶτημα κι' ἀπάντημα.
Νεκροὶ ἀλλοίμονο! ἐκεῖ ζούσανε· κ' ἐκεῖ
πανώρηα, δύστηνη τῆς μέρες θ' ἀπερνᾷς
ποῦ σοῦταξεν ἡ Μοῖρα, Σὺ, μὲ πρόσθετο
πόνο νὰ καίγῃσαι στὴν πύρα, στὸν καῦμό
γιὰ θύμησες παιδιάτικες σου ἀξέχαστες!

Ἀξέχαστη χαρά, Ὑψιπέλι! χαρωπῆς
Ἵρεάδες τραγουδηστρος χαροπόσωπες·
στὰ βουνολόφια ἀνάλαφρο δροσάνεμο
γεμάτο ζωὴ· γλυκόθωρη τρομολαμπὴ
ποῦ τὴν αὐγοῦλα ξεπλημμύριστι κηλῆς
μέσ' τῆς κοιλάδες, στὰ λαγαρία· πρωῖνὸ
φύσημα ξεφυρόπνοο ποῦ σύγξυπνη
τὴν πλάσι ξεναρκώνεις, μ' ὀλοδορῶσιστα
στῶν κοιμισμένων τὰ τυφλὰ ματόφυλλα
χάδια, καὶ τοὺς σηκώνεις νὰ χορτάσουνε
τὸ φῶς καὶ νὰ ξεμνήσουν τὸν ἀθάνατο
Θεὸ τῆς Μέρης, μὲ τὸν ἥλιο ποῦ ἔρχεται

τῆ δούλεψη γιὰ νὰ γκαρδιώσῃ ! Βιασικῆς
νὰ κρύψετε τῆς ὠμορφιῆς σας σὰς μηνᾶ
στῆς φτέρης γιὰ στῆς βιάτος τὰ χαμόκλαδα,
στῆς καλαμιές στ' ἀκρόλιμνο, μέσ' τῆς ὄγρης
βραχοραγάδες, κεῖ νὰ μένετε, ὡσαμε
τῆ συγγοροῦνη ὥρα ν' ἀγγαντέψετε,
ποῦ ἠσκιοθώρη γεροσκεπὴ μέσ' σ' ἄρωνες
εὐχῆς στὴ γῆ καὶ στοὺς ἀνθρώπους ἀκκουμπᾶ,
ὡσμε νὰ σὰς κἀλέσῃ τὸ κακόφωνο
κρῶξιμο στὸ σουρούπωμα—ἀλαφρόποδο
νεραῖδοβόλι—στοῦ σουρτοῦ τὸν οἰστρό σας
στὴν ἔρημ ῥάχη τῆ φαρδειόπλαστη τῆς γῆς.
Ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ ζῆς, νεράϊδα ἀφρόκαλη,
σέμνια τοῦ πάνω κόσμου ἀξέχαστη χαρὰ !

Χαρὰ ἀλησιμόνητη ! ἀνεμόδαρτες νυχτιές,
ὄργια τρελλά, σὰν ἀλληλοπαλεύουνε
ὁ ἄνεμος μὲ τὸν ἄνεμο, καὶ σὰν λοξὴ
βροχὴ σπάζει τὰ τζάμια συθρονιμάτιστα
ξυπνῶντας ὅποιον ἀπὸ μέσα βρίσκεται,
ποῦ δὲ γροικᾶ μὲ τόση φοῦρα ποῖος χτυπᾶ,
οὔτε ποιῆς εἶστε στὸν ἀγέρα ἀθώρητες,
γοργοπετοῦσες ποῦ μὲ τόσο ὑπέρκαια
κορμιὰ κρυφὰ κρατεῖτε τὰ ναζιάρικα
παιζοκουνήματά σας, ἄσπλαχνες γιὰ μᾶς,
τόσο γλυκῆς, τόσο ἄπνοες ! Χοροσυρτῆς
νύχτες, βοῆς καὶ χλαλοῆς ποῦ τρομαχτὸ
τὸ νεῖο φεγγάρι ξεπροβάλλει δλόφτενο,
σὰ ρηχονέρια τῆς οὐράνιας θάλασσας
τὰ διάπλατα, εἶτε πειδ γεμάτο ἀργότερα
σιγοθωρᾶ (καθὼς ψηλὰ πλεούμενο
τραβᾶ τρισηγᾶληνο, — πλατὺ πανσέληνο)
τοὺς φρενιασμένους σας ξετρελλαμοὺς καὶ σᾶς
σκληροκαρδες ψυχῆς ἔρωτοπαίχνιδες.
Νυχτιές τρισεύτυχες χρυσοσπασάλιστες
ἔπο λαμπομάμμουδα χρυσόλαμπες ! ψυχρὴ
γεμάτη μάγια παγωνιά πασίχαρη !
Γιὰ σένα τίποτε πειὰ δὲν εἶναι ὅλα αὐτὰ,
ποῦ τώρα τὰ μερόνυχιά σου θ' ἀπερνᾶς
κλειστὴ στὸ ζόφο τὸν ἀτέλειωτο, στῆς γῆς
τὰ ἔγκατα ποῦ βαριτοτρίξει ἀθέμελη.
Ἔτσι θὰ ζῆς, χαρὰ Ὑψιπέλη ἀξέχαστη,
ποῦ στὸν ἀγαπημένον ἠσκιο σου λαλῶ
παινέματα ἕμνονς, ὅσο πειὰ μπορῶ νὰ ζῶ.

Μουγγὴ γυρῶφερνε μέσ' τῆ θαμπόσβυστη
φωτάδα, δλόχλωμη, ἠσκιοσώματη σκιὰ
σὰν κείνες τῆς ἀσώματες μὲ τῆς ματιῆς

ποῦ τῆς δικῆς τῆς λαγαροῦσαν σὰν κι' αὐτὴν
βουβῆς, παντέχοντας ἐλπίδας ψίχαιο
παρήγορο ἐκεῖ ποῦ δὲν μπόρειε νὰ βρεθῆ,
νὰ ξεφωνήσουν τὸν καῦμό τους ἄκοτες
σ' αὐτὴν ποῦ ἴδια τύχη δὲ μερίστηκε
γιατὶ ἐκεῖ ποῦ πηγαίνουνε σὰ φύσημα
μέσ' σὲ σκαφὶ θρηνηϊακικο, ἡ ἀγάπη μου
γοργόταχη βουτάει στὸν Ἄδη.

Ἄλλοίμονο !

κοῖμάς το τὸ κοράσι τὸ γλυκόμυκρο !
Ἄργα τὴν λυώνει ἡ πίκρα τῆς—τὰ μάτια τῆς
τυφλόθαμπα κατάντησαν ζητῶντάς τιν'
τὰ τρυφερὰ ξεπεταχτὰ βυζάκια τῆς
κρέμουνται ποθοπλάνταχα στὰ μάγουλα
τῆς τὰ λακκάκια (τῶν φιλιῶν γλυκῆς φωληῆς)
βαθουλωμένα ἔσβυσε ὁ πόνος καὶ ὁ καῦμός
προβάλλει τὸ σαγῶνι τῆς ξεκόκκαλο
καὶ ξέσκιδα τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τῆς
δείχνουν ψεγάδια γύρω δλόγυρα ἀγροικᾶ,
ξαυρήθηκε τὸ φῶς τῆς, τὴν ἀγάπη τῆς
γι' ἀγάπη ποῦ θυσιάστηκε, ἀνωφέλευτη
παλεῦτρα καταδικασμένη. (Κι' ἔπρεπε
νὰ τὴν θωρῶ, θεέ μου, μέσ' στὸν ἠσκιο μου
νὰ λυώνει ἀπὸ μαρᾶζι, νὰ μαραινέται !)

Βοήθεια, παρηγοριά πειὰ δὲν ἀπάντεχε
π' αὐτὴν ποῦ γιὰ χατῆρι τῆς ἐγένηκε
δικό τῆς τάμα. Ἐπειδὴ ἡ Κόρη Ρήγισσα
σφιχτόκλειστη στῆς ἀγκαλιῆς τοῦ Πλούτωνος
ζοῦσε μέσ' στὸ περὺψηλο πυργόκαστρο
ποῦ τῶχτισε γι' ἀγάπη τῆς. Στὴν κλίνη του
βαθειὰ γευόταν τὴν γλυκίδα τοῦ ἔρωτα,
ὅπως οἱ θεοὶ μὲ κείνες ποῦ διαλέγουνε
τρυγοῦνε τὴν ἀγάπη. Τώρα ἡ ἐξέλωμη
παρθένα ἐξέλωμη γυναίκα ἐγένηκε
μὲ τὴ γλωμάδα ποῦ χαρίζει τοῦ ἔρωτα
ὁ ἀχόρταγος ἀπαλαιμός, ποῦ μιὰ στιγμή
ἀπαλίνει κι' ὕστερα θεωρεῖ ἀκιάθεκτα
τὴν ἀγοιαν ὄρεξι νὰ σμιξοῦν δυὸ κορμιὰ,
ν' ἀποθυμήσουν, νὰ γυρέψουν, νὰ παρθοῦν,
νὰ δώσουν, ἓνα νὰ γενοῦν τὰ δυὸ ποῦ δυὸ
νὰ μένουν πρέπει χωρισμένα, ἂν γροῦνησαν
ὅσα ὁ ἔρωτας τοὺς δίνει δασκαλέματα.
Σὲ τέτοια ἀμάχη βρίσκονταν ἡ ἀρχότισσα,
ἐνῶ ἡ παρθένα τῆς μονάχη ἀπόξενη
μεσ' τοὺς νεκροὺς ροβόλαγεν ἀμίλητη,
δίχως νὰ τὴν μιλοῦνε γυρωκῦτταχη

πο κείνους ποῦ τὴν θάρρηναν βρισκόμενη
κεῖ κάτω ζωντανή πῶς τοὺς ξεγέλασε,
μὴ νοιώθοντας τὴν πίκρα ποῦ τῆς σπάραιζε
τὰ στήθια τ' ἄγγιχτα ποῦ δὲ θὰ βύζανε
τροφοῦδι· αὐτὴν ποῦ ψεύτικη δὲ θώριαζεν
ὅπως αὐτοὺς κακόμοιρα φαντάγματα.
Καὶ πήγαινε ἔτσι, πότε πλάγι στὸ γιालὸ
μέσ' τὰ μουρμουρητὰ—δίχως πειράγματα—
πότε μελάγχολη καθότανε σκυφτὴ
στὰ χέρια της κρατῶντας τὸ κεφάλι της.
Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα δὲν ἀγνάντευε
πῶς καταντοῦσεν ὅλο κι' ἠσιοθώρητη
πῶς ἄπλωνε τὰ χέρια κατεπάνω της
ἄλλος φυλακισμένος· οὔτε κι' ἔννοιωθε
πῶς ὀρεχτὴ ἀπὸ καθένα ἀχάριστο
τοῦ Ἄδη καλεσμένο θὲ νὰ γίνονταν—
καὶ κάθε φάνταγμα ὀλοζώντανο κορμί
μέσ' τὴν ἀφρημαδὰ της θὰ πίστευε.

Μέσα στὴ μοναξιά της συγχοπήγαινε
πλάι στ' ἀκοργιάλι σ' ἓνα δάσο ἀπόνετρο
ποῦ στῆς βραχόπετρες ἀνάμεσα νεκρὰ
δέντρα σηκώναν ξεραμμένα ἀπόκλαδα
στὴν αὔρα—λαύρα ποῦ ἄσκοπη γυρωφυσὰ
μέσ' τὸ μεσημέρο. Ὁρες, ὄρες ἔμενε,
κι' ὅπως θρηγεῖ τὸ περιστέρι ποῦ ὄριμα
γι' ἀγάπη ἔχει τὰ στήθια του, μοιρολογᾷ
τὴν ἔξορία της ἀτάραχη, ἤρημη
τὸ θρηνοτραγουδο τοῦ ἔρωτα χωρὶς
νὰ νοιώθῃ τί γυροῦει ὥσπου ξαφνικὰ
μιὰ μέρα ἀχολογήσαν τ' ἀναφυλλητὰ
κορμμένον μοιρολογητὴ στὸ θρηνό της·
ἂν καὶ σιμὰ τὰ κλάματα ἀντηχῆσαν
στάθῃ ἄσκιαχη, χωρὶς τὸ συναξάρι της
νὰ πάψῃ, ποῦ τῆς στέλνει σὰν ἀντίλαλος
ἐκεῖνος. Ξαναρχίζει. Αὐτὸς τὴν ἀκλουθᾷ
πᾶ στὴ φωνὴ της, κρυφτὸς δίχως νὰ φανῇ·
καὶ ἔτσι τραγουδοσύρτα τὸ σκοπὸ βαρεῖ
κι' ἐκεῖνος ἀντιπέρνει. Στὰ χαμόκλαδα
καθὼς ζητάει νὰ προσπεράσῃ τὸ πουλί
τ' ἄλλο πουλί κεληδητὰ, ἔτσι κι' αὐτῆς
κάθε λαλιά τὴν πέρνει, ποῦ περιθρηνα
σὰν ξεφωνίζει «Ἄχ! χαμένη ἀγάπη μου,
θεοσκοτεινὴ εἶν' ἡ νύχτα, μὰ μ' αὐτὴν ἐσὺ
δὲν ἔχεις τίποτε νὰ κάμῃς», γρήγορη
ἢ ἀπάντησι γυρνάει «Ἀγαπημένη μου,
μέρες ἔλα νὰ κάνωμε τῆς νύχτες μας».
Μὲ καρδιοχτύπι, ἔξαλλη αὐτὴ ἀφουγκράζεται

καὶ συνεχίζει· «Ἐχω καρδιά αἱματόσταχη
γλυκεῖά μου ἀγάπη, ζύγωσε, ξελάφρωσε
τὸ λάβωμα ποῦ μοῦ ἀνοιξες»· κι' ὁ ἀντίλαλος
«Νὰ ζήσης ἦρθα νὰ σοῦ πῶ». Δὲν παύουνε
νὰ τραγουδᾶν κι' ἀπ' τὴν ἐλπίδα ξεχειλοῦν
τὰ στήθια της πιστεύοντας ὅτι ἔλεγε
πέρα ἢ λαλιά, κάθε δική της μιὰ στροφὴ
μ' ἀντιστροφή τρισεύγενη σκεπάζοντας.
Καὶ μιὰ παρθένα καθὼς ξεθαρρεύεται
καὶ διαλαλεῖ κάθε κρυφὸ της σὰ θωρη
μέσα ἀπὸ τὸν καθρέφτη της πῶς τὴν ἀκοῦν,
ἔτσι στὰ δέντρα καὶ στοὺς βράχους μὲ φωνὴ
θλιμμένη ἀδειάζοντας τὴν πίκρα της ξεσπᾷ.
Κι' «Ἀγάπη, ἀγάπη, ἀγάπη» εἶν' τὸ ψαλτήρι της,
κι' ἐκεῖνου· «Γιὰ τὰ σέβανε λιγώθηκα»·
λυωμένη, ἐρεθιστὴ μέσα της ἀναψε,
τὰ χέρια της ἀπλώνει τὰ τρεμάμενα,
τὰ βουρκωμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα ὀλόγλυκα
ματάκια της σηκώνει καὶ τολμάει αὐτὸν
ποῦ ἀκούει νὰ γυρέψῃ ἀπ' τὰ μισάνοιχτα
τὰ χεῖλια της ξεφεύγει ἓνα ἀγκομαχητὸ
νοιώθοντας πῶς ἢ μοῖρά της τὴν ἔσπρωξε
σὲ δαῦτον—τότες νὰ γλυτώσῃ ἐζήτησε
π' ὅ,τι ζητοῦσε. Μὰ ὅ,τι ἐγίνηκε ἔγεινε.

Μὲ ταφογορκοῦνη λαλιά, θαμπόσβυστος
τῆς μίλησε ἓνας ἦσκιος· «Ὡ σὺ ποῦ ἔφτασες
δῶθε νεράϊδα καὶ παρθένα—κι' ἂν σωστὴ
νεράϊδα καὶ παρθένα, μιὰ ποῦ ἢ παρθενιά
σας εἶναι ἀθάνατη καὶ οὔτε ὁ ἔρωτας μπορεῖ
νὰλλάξῃ, ὅ,τι κι' αὐτὴ ἢ θανὴ δὲν δύναται
νὰ βλάβῃ—κύτταξέ με ἐρωτοχτύπητο
διέμε. μικρὸ κοράσι, δίχως νὰ ζητᾷς
τὸ ἀνάχαρο νὰ ξεδιαλίνης μου κορμί,
σύ, τὴν καρδιά μου ποῦ ἔννοιωσες, ποῦ σοῦ εἶνε πειὰ
χτῆμά σου. Μάνα καὶ γυναῖκα, πάρε τὴν
ἀγάπη σου—ποῦ ἐσὺ ζωὴ τῆς φύσης!»
Αὐτὰ σιμὰ τῆς εἶπε· κείνη ἀπάνω του
ξεχύνει ὅτι κρυσταλλωμένο χύνανε
τὰ μάτια της—τὸ ἀσβὸ τὸ λαμπερόχρωμο
ποῦ σὰν λαμπρισμένο σελήνοφωτο
σ' ἓνα ζαφεῖρι μοιάζει—κι' ἔτσι ἀχνόθωρο
σὰ συγνεφάει ἀνάλαφο σὲ ξέγδυμη
λοφοκορφή τὸν κύτταξε, σὰν φάνταγμα
μὲ τὴ μορφή ἐκεῖνοῦ ποῦ τῆς ἐλπίδες της
εἶχε ὅλες πάνω του. Αὐτὸς τρεμάμενος
σιμὰ της ἔστεκε μὲ μάτια ὀλότρομα
λιγνόςωμος, δείχνοντας νηὸς, μὲ φλογερὴ

λαλιάν ἀντρίκιαν γιά τόν ἔρωτα ἔτοιμος
καθώς φαινόνταν ἀπό τήν ἀποθυμιᾶ
'π' ὅτι ἔλεγε πῶς ἀγαποῦσε ἀνέλπιστα. —
Σιμώτερά της ζύγωσε, τόσο κοντά
πού ἀκκουμπήσε στήν πλάτη της τὸ χέρι του
—χωρίς ὅμως αὐτὴ νὰ νοιώσῃ τίποτε·
«Κόρη, παρθένα» θρήναγεν «ὑπέργλυκο
κορμί γιά μένα, ἐμένα πού εἶμαι ἐξάμβλωμα
ξέσκλιδο ἀνθρωπινό, πού πρὶν ἕναν καιρὸ
κι' αὐτὸ ἦταν ἀνθρώπος, πού τῆς θνητῆς ζωῆς
τὸ μονοπάτι ὡς τὰ μισὰ δὲν μπόρεσε
νὰ πάῃ, κι' οὔτε πρὶν ἐκεῖ βρῆκε καμμιά
ἀγάπη σὰν καὶ σένα—μ' ἀπ' τὴ μοῖρά του
πού τόσο ἀνάμενε, δίχως παράπονο,
καλότυχος. Ἐπειδὴ ἐδῶ καλλίτερα,
νὰ σμιζόμε στὸν Ἄδη, παρὰ κάπου ἄλλου
ὅπου κι' ἂν εἶναι, στὴ χλιδὴ τοῦ κρεββατιοῦ,
σ' ἔστια σπητικὴ, μὲ ταῖρι γῆινο
καὶ κοσμογέννητο παιδί. Ὅχι ὁ ὑπέρτατος
ἔρωτας εἶναι λεύτερος, ἀδέσμευτος,
ἄγριος, ἀπ' τὴ θνητοζωὴ ἀτριγύριστος.
Στὸ πνεῦμα δώρησε φτεροῦγες νὰ πετᾶ
καὶ μὲ τὸ πνεῦμα συντροφεύει, νὰ μποροῦν
ζευγαρωμένες δυὸ ψυχὲς στὸν οὐρανὸ
ψηλὰ κυττώντας νὰ γυρεύουν αὐλο
'πὸ τὸ πλεμάτι τῆς γῆς ξέμπλεχες. Ἄχ! σὺ»
τῆς εἶπε «σάρκας μαγικῆς ἀθάνατη
σκλάβα, ἀπὸ μένα ἔλα γέψου τὸν Ἔρωτα!
κληρονομιά πού μοῦ ἔμεινε αὐτουσίωτη
καὶ γίνου ἰσόθεη».

Ἔτσι τὴν ἀγάπη του
τόσο περίπαθα τόσο γλυκὰ διαφέντευε,
πού τὴν καρδιά της τάραξε καὶ ξέσκισε
τὰ στήθεια της. Ἀνέκφραστη, δίχως ματιὰ,
χωρὶς μιλιὰ λυπητερὴ ἢ χαρούμενη
ἔκρυβε τὴν καρδιά της. Ἔστεκότανε
ξάφνιαστη γιά τὸν ἔρωτα, παμπόθητη
'πὸ τὴ φωνὴ τῆ φλογερῆ πού βούτζε
στ' αὐτιά της κι' ἀπ' τὴ λάγνη τὴν ἀποθυμιᾶ
της, πού τὴν ἔσπρωχνε πειὸ δυνατὰ σ' αὐτὸν
παρὰ τὸ κλάμα του. Μὰ μάντεψε γι' αὐτὴν
πῶς ἦταν λιγωμένος, πῶς τὴν κύκλωνε
πῶς κιόλας γίνηκε δική του, πῶς σ' αὐτὸν
τὴν παρθενιά της ἔκαμε γαμπριάτικη
θυσιά, κι' ἔτσι ἐνδίδοντας ἀφῆθηκε
σ' αὐτὸν δλόψυχη.

Ἡ νυφιάτικη χαρὰ
της ἦταν τέτοια· μ' ὅσα εἶδε κι' ἀκουσε
ἀπὸ τὴν ψευτοαγάπη της πού γροίκησε
τὸ φλογισμένο πρόσωπό της, μοναχὰ
πού εἶδε, χωρὶς ὅμως νὰ νοιώσῃ τ' ἄγριο του
τὸ σφιχταγκάλισμα· οὔτε κἂν αἰσθάνθηκε
χέρι τὸ χέρι της νὰ σφιχτοκλεῖ σιμά,
κι' ἀγκαλιαστοὺς οὔτε ἔννοιωσε στὰ ζεστουλά
τὰ χάρδια τοὺς γοφούς της νὰ μαλάζονται·
μὰ τρίγυρα στὴ μέση της τὰ χέρια του
τὸν εἶδε νάχη. Πάνω της σὰν γόνιμη
βροχὴ τὰ λόγια του ὅταν πέφταν, πάνω της
σὰν κάρφωνε τὰ μάτια του γυρεύοντας
δρόμο ν' ἀνοίξῃ, ν' ἀγναντέψῃ στὴν κρυφὴ
καρδιά της, μέσα στῆς καρδιᾶς της τὸ ἄδυτο,
μέσ' στὸ μυαλό της τὴ ζωὴ νὰ σπαρταρᾶ
γροίκησε, δίχως τὸ γλυκόσωμο ποτὲς
νὰ νοιώσῃ τὸ κορμί της ἔμβρονο μητρικὸ
νὰ σπαρταρᾶ στὰ σπλάχνα της. Ἄ! τί λαλιὰ
'πὸ ποιητὴ βγαλμένη βαθυστέναχτη
γιά τὴν ἀγάπη του τὴν ἐκπαγλὴ ὠμορφιά
θὰ μπόρειε σου νὰ διαλαλῇ; Τί μουσικὴ
πάνυμνη θὰ τὴν ἔψελνε; ἀφοῦ Μουσικὴ
τώρα πειὰ εἶναι τρισδικὴ σου, ἢ Ποίησι
πρέπει νὰ γίνῃ ταῖρι σου καὶ πλάσμα σου!

Στὸν πυρωμένο κουρνιαχτὸ πού σέρνονταν
καὶ φούσκωναν ἢ σαῦρες, τῆς ἐτοίμασε
τὴ νυφικὴ παστάδα. Στὸ πλευρό του ἐκεῖ
πλάι του τὴν τράβηξε καὶ τὴ δασκάλειψε
στὸν ἔρωτα, αὐτὸς φάντασμα, μὲ φλογερὰ
λόγια, καὶ μὲ ματιὲς τόσο περίπαθες,
πού νὰ ζητᾶ αἰσθάνθηκεν ὅ,τι ἄγνωρη
δὲν ἔννοιωθε θαρρώντας σὲ λαχταριστὴ
κλίνη πού βρίσκονταν μὲ στήθεια πού ἔπαλλαν
ζευγαρωμένη. Τέτοια ἦταν ἡ γαμικὴ
της νύχτα, ὁ ἔρωτας πού μὲ φλογόγλωσσες
πυρώνει τῆς καρδιᾶς, ἀναψε μέσα της,
ἀποθυμιὰ ἄσβυστη γιά κείνονε πού αὐτὴν
ζητοῦσε· ἔτσι τὸν θέλησε κι' ἀπόχτησε
μὲ τῶν ματιῶν τὴν ἡδονὴ ὅ,τι ἐγύρευε·
μ' ἀργότερα μέσ' στὴν ἀμάχη ἐθέρειψε
σὰν τῆς γυναίκες τῆς γλυκῆς πού ντροπαλῆς
μένονε τῆς ἀγάπης ὡς ν' ἀκούσουνε
τὴ λάγνη κλῆσι, μὰ ὕστερα ξεφρόνιαστες
λυσσοῦν στὰ νύχια της. Ἔτσι τὸν γεύτηκε
τὸν ἔρωτα, καὶ λαγνοπόθητες ὁρμῆς

δείχναν στα μάτια της—ὡς ποῦ στὸ τέλος πειὰ
ὁ ἠσκιόθωρος ἀπαλαιμὸς τους ἔπαψε— —

Σμίξιμο ὑπέρτατο τοῦ νοῦ ! ἀφοῦ γραφτὸ
τῆς ἦταν, ἔτσι ἀπόλαψεν, ὦ Ἔρωτα !
Ἄξέχαστη χαρά, Ὑψιπύλη, ὦ Ἔρωτα
γραφτὸ μιὰ ποῦ ἦταν νὰ γενῆ, ἔτσι ἄς γενῆ !

ΑΛΕΞΑΝΤΡΕΙΑ
ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1912

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ
M. ΒΑΛΣΑ

ΞΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΘΛΙΒΕΡΟ ΒΟΥΚΟΛΙΚΟ

LOUIS BOUILHET

Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Τί τρισκότιδη νύχτα !
Ἄστρον δὲ φέγγει μάτι·
Γιὰ ποῦ τῶχεις, βοσκέ,
Μὲ τὸ στόμα κλεισμένο;

Ο ΒΟΣΚΟΣ

Εἶν' ἡ ἔγνοια συντρόφι μου
Μοναχόν, ὦ διαβάτη,
Καί, σὰν ὅλα πλαγιαίζουν,
Ἐγὼ γύρω διαβαίω...

Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Καὶ μὲ δίχως βελάσματα,
Ἦ κἄν τρόκανον ἔνα,
Τὸ κοπάδι τὸ μαῦρο σου
Μὲς τῆ νύχτα σκαρίζει;

Ο ΒΟΣΚΟΣ

Ἦ διαβάτη καλέ,
Μὴν τὸ εἰπῆς σὲ κανένα·
Τὸ κοπάδι μου εἶν' ἄλαλο,
Ποῦ θωρεῖς καὶ βοσκίζει....

Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Μὰ ἡ στάνη... ὦ! τὶ βλέπω,
Καὶ παγόνω, ὠϊμένα !
Εἶνε στάνη σκελέθρων
Ἄπ' τοὺς τάφους γυρτάτων...

Ο ΒΟΣΚΟΣ

Ἦ διαβάτη καλέ,
Μὴν τὸ εἰπῆς σὲ κανένα·
Τὸ κοπάδι τῶν πόθων μου
Εἶν' αὐτό, τῶν φευγάτων.

Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Ἦ Θεέ μου ! ἐκεῖ κάτω,
Πῶς ἐπλήθην ἡ στάνη !
Τὶ πολλὰ ! δὲν τὰ πιάνει
Θαμπωμένη ἡ ματιά μου...

Ο ΒΟΣΚΟΣ

Μὴ μετρᾶς, γιατί κάθε
Στιγμὴ μιὰν ὅπου φτάνει,
Κ' ἔνα φάντασμα ἀφίνει
Πίσω ἡ μαύρη καρδιά μου...

Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Ποιὸς κρατεῖ σε Θεὸς
Σκλάβο στάγριο κοπάδι ;
Ἦ βοσκέ, στὴ λαγκάδα μας
Ἐλα, τὴν ἀνθισμένη,
Ποῦ τᾶηδόνι στὸ στρῶμα μου
Λαλεῖ δίπλα, τὸ βράδυ,
Κ' ἔχω σκέπην ἀχέρην
Μὲ μουσικὲς πλουμισμένη.

Ο ΒΟΣΚΟΣ

Στὴ λαγκάδα, ὦ διαβάτη,
Πέρα, τὴν ἀνθισμένη,
Τὸ χλωμό μου τὸ μέτωπο
Νὰ φανῆ δὲν ποθεῖ.
Σὲ πλαγιά θὰ βοσκίσω
Σφειλαχτῶν, χλωμιασμένη,
Θὰ ποτίσω σὲ ρέμα
Ἄλημοσύνης βαθύ...

ΣΠΗΤΙΚΟ

BOUILHET

Τὸ σπητικό της ἄφηκε ἡ μητέρα,
Κοιμάται στὸ βουνὸ τὸ γλοιστό.
Στὴν ἔρημη σάλα μόνον τὸν πατέρα
Τὸν ἄφηκε· στὸ τζάκι παραπέρα
Καπνίζει κάποιο κούτσουρο σβυστό.

Τὰ χέρια στὸ τραπέζι ἀκουμπισμένα,
Τὸ μέτωπό του σφίγγει τὸ βαρὺ.
Τῆς καρδιάς του τὸ βάρος—ὠϊμένα! —
Τριῶν ὑγιῶν τὰ χέρια τάντρωιωμένα,
Κανένα νὰ σηκώσει δὲ μπορεῖ.

Μὰ ἡ κόρη του—ἐννῆὰ χρονῶνε κόρη,
Πάει κι ἔρχεται καὶ τρέχει, ἡ ὄρφανὴ
Νοικοκυρά, προστάζει κάθε ἀγόρι,
Χοντραίνοντας τὴν ἀπαλὴ φωνή...
—Κ' ἔπαιζε ὡς χτές, κοπέλλα γαληνή.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

M. METERLING

Κι ἂν γυρίση καμμιά μέρα,
Πές μου, πῶς νὰν τοῦ μιλήσω;
—Τὸν ἐπρόσμενα ἐδῶ πέρα,
Πές του, ὥστε νὰ ξεφυγήσω.

Κι ἂν ἀκόμα μὲ ρωτήση,
Δίχως νὰ μ' ἀναγνωρίση;
—Μάει του σὰν ἀδερφή—
Ἴσως θλίψι ἔχη κρυφή.

Κι ἂν ρωτήση, ποῦ εἶσαι τάχα,
Τότε τί θελα τοῦ κρίνω;
—Δεῖξ' του τὸ χρυσὸ μονάχα
Δαχτυλίδι ποῦ σοῦ ἀφίνω.

Κι ἂν ρωτήση τὸ γιατί
Νὰν' ἡ σάλα ἐρημωμένη;
—Δεῖξ' τὴ λάμπα τὴ σβυστή,
Καὶ τὴ θύρα ὀρθανοιγμένη.

Καὶ γιὰ τὴ στερνὴ τὴν ὥρα
Τότε πειὰ σὰν μὲ ρωτήση;
—Πές, χαμογελοῦσα ὡς τώρα,
Ἄπο φόβο μὴ δακρύση.

Ἦρθαν γιὰ νὰ μοῦ εἰποῦνε
(Παίδι μου, πῶς φοβᾶμαι!)
Ἦρθαν, γιὰ νὰ μοῦ εἰποῦνε,
Πῶς ἦταν νὰ μισέψη.

Ἦ λάμπα μου ἀναμένη
(Παίδι μου, πῶς φοβᾶμαι!)
Ἦ λάμπα μου ἀναμένη,
Κ' ἐζύγωσα κοντά της.

Μπροστά στὴν πρώτη θύρα
(Παίδι μου, πῶς φοβᾶμαι!)
Μπροστά στὴν πρώτη θύραν
Ἦ φλόγα τρεμοσβύνει.

Στὴ δεύτερη τὴ θύρα
(Παίδι μου, πῶς φοβᾶμαι!)
Στὴ δεύτερη τὴ θύραν
Ἦμίλησεν ἡ φλόγα.

Στὴν τρίτη πειὰ τὴ θύρα
(Παίδι μου, πῶς φοβᾶμαι!)
Στὴν τρίτη πειὰ τὴ θύρα,
Ξεψύχησε τὸ φῶς της!

ΘΡΗΝΟΣ

ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΡΥΓΟΝΑΣ

SHAKESPEARE

Ἦ ἀλήθεια, ἡ ὁμορφιά καὶ ἡ νεότης,
Ἦ χάρις ἡ γλυκειὰ καὶ ὅλη ἀπλότη
Σκόνη κοιμοῦνται, ἐδῶ βαθειὰ κλεισμένη.

Τάφος τώρα τοῦ φοίνικα ἡ φωλιὰ,
Καὶ τῆς τρυγόνας ἡ πιστὴ ἀγκαλιὰ
Γιὰ πάντα κοίτεται ξαποσταμένη.

Παιδί κανένα δὲν τοὺς ἐγεννήθη,
Ἄδυναμία δὲν εἶχαν μὲς τὰ στήθη,
Μὰ ἀγνὰ στὸ γάμο τᾶμοιρα ἐσταθῆκαν.

Ἡ ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει, ἴσως λογιέται
Μορφιά δὲν εἶν' ἀλήθεια, — ἅς τὸ καυχίεται —
Ἀλήθεια καὶ μορφιά ἐδεπὰ ἐθαφτήκαν.

Στὸ μνήμα αὐτὸ καθένας ἅς σιμώση,
Ὅσοι εἶν' ἀληθινοὶ κι ὠραῖοι εἶν' ὄσοι
Γιὰ τὰ νεκρὰ πουλιὰ ἅς ἀναστενάξουν
Μιά προσευχή.

Β'. ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΛΑΤΗ

GOETHE

Ἀπάνου ἀπ' τῆς βουνοκορφῆς
Ὁ ἀναπαυμὸς καθίζει
Ἄκουσε μὲς τῆς φυλλωσιῆς
Μονάχα θελανοιώσης
Μιά ἀναπνοή· καὶ τὰ πουλιὰ
Σωπᾶνε μὲς τὰ δέντρα.
Λιγάκι πρόσμενε· καὶ σὺ
Θ' ἀναπαυτῆς σὲ λίγο.

ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

GOETHE

Πηγαίνετε, τραγούδια μου
πολυαγαπημένα,
Στῆς λησμοσύνης τὸ γειαλὸ
κυλήσετε, καυμένα...
Κανένας πειὰ ἀγαπητικὸς
δὲ θὰ σᾶς τραγουδήσῃ,
Καμμιά κοπέλα, στὸν καιρὸ
Ποῦ τᾶνθι θελάνθισῃ.
Μονάχη ἐτραγουδήσατε
τὴν ἀγαπητικὴ μου,
Μὰ κείνη σήμερα γελᾷ
Στὴν πίστι τῆ δική μου...
Ἀπάνω στὴ νεροσυρμὴν
Εἴσαστε χαραγμένα,
Μαζῆ μ' αὐτὴ κυλήσετε
μακρὰ, μακρὰ ἀπ' τὰ μένα!

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ

GOETHE

Τὴ χώρα μὴν εἰξέρεις τη, ποῦ ἡ λειμονιὲς ἀνθίζουν
Καὶ τὰ χρυσοπορτόκαλα στᾶποσκιερὰ γυαλίζουν,
Ποῦ ἀγέρι ἀνάλαφρο φυσάει ἀπ' οὐρανὸ ὀλογάλαζο,
Ποῦ ὀλόρθη στέκεται ἡ σμερτιά κ' ἡ δάφνη πάντα ἀκλόνητη;
Ξέρεις τὴ χώρα τάχα αὐτή;
Κεῖ πέρα, ὦ! κεῖ πέρα,
Μαζῆ σου, ἀγαπημένε μου, ποθῶ νὰ πάω μιὰ μέρα.

Τὸ σπίτι μὴν εἰξέρεις το, ὅπου ἡ σκεπὴ ἀκουμπάει
Σὲ κολῶνες, κ' ἡ σάλα του ὀλη ἀστραποκοπάει,
Καὶ λάμπει ὄλο πασίχαρο, καὶ στέκουνε τᾶγάγματα
Καὶ μὲ κυττοῦν κατάματα; — Τὶ σοῦκαμαν, παιδί ἄμοιρο;
Ξέρεις τὸ σπίτι τάχα αὐτό;
Κεῖ πέρα, ὦ! κεῖ πέρα,
Μαζῆ σου, ἀφέντη μου, ποθῶ νὰ πάω καμμιὰν ἡμέρα.

Τὸ βονὸ μὴν εἰξέρεις το, ποῦ ἀπὸ σύγνεφα ἔχει
Σκεπή, καὶ μὲς τὴν καταχνιά τὸ μουλάρι ὄλο τρέχει
Κι ἀποζητάει τὸ δρόμο του; Κ' ἡ γενεὰ ἡ πανάρχαιη
Τοῦ Δράκου μέσα σὲ σπηλιὲς τρανότατες φωληάζει,
Γκρεμίζει ὁ βράχος, πάνωθε γοργὸ τὸ κύμα σπάζει;
Ξέρεις τὴ χώρα τάχα αὐτή;
Κεῖ πέρα, ὦ! κεῖ πέρα,
Τραβάει ὁ δρόμος μας· ἐκεῖ νὰ πᾶμε, ἄσε, πατέρα!

ΤΥΧΕΡΟ ΤΑΞΕΙΔΙ

GOETHE

Σκορπᾶνε τὰ σύννεφα,
Τὰ οὐράνια ξανοίγουν,
Τὰ θεόρατα λύνονται
Τοῦ Αἰόλου τᾶσκιὰ,
Οἱ ἀνέμοι μανίζουνε,
Τὰ κύματα πνίγουν,
Τὰ μάκρη μικραίνουνε,
— Θωρῶ τὴ στερηά.

Θέλεις μπροστά νὰ πᾶς παντοτεινά σου;
Κύτταξε: τὸ καλὸν εἶνε μπροστά σου.
Στὴν Τύχη μόνο νὰ πιαστῆς στοχάσου,
Γιατὶ εἶν' ἡ Τύχη πάντοτε μπροστά σου.

ΟΙ ΑΝΥΦΑΝΤΑΔΕΣ

Τὰ θολωμένα μᾶτια τους στερέψαν, δὲ δακρῦζουν·
Στὸν ἀργαλειὸ τους καθιστοί, ὄλο τὰ δόντια τρίζουν·
— ὦ Γερμανία, ὑφαίνουμεν ἑμεῖς τὸ σάβανό σου
Καὶ τὴν κατάρα τὴν τετράδιπλη μαζῆ —
Ὑφαίνουμε, ὑφαίνουμε.

Καταραμένο τὸ εἶδωλο, ποῦ τόσο ἐπροσκυνήθη,
Μέσα στὴν τόση πείνα μας, στῆς χειμωνιάς τὰ βύθη,
Ποῦ περιμέναμε ἀπ' αὐτὸ τοῦ κάκου μιὰ βοήθεια,
Κ' ἔστειλε μόνο καταφρόνια περισσὴν —
Ὑφαίνουμε, ὑφαίνουμε.

Κατὰρὰ καὶ στὸ βασιλεῖα, ποῦ ἀπὸ τ' ἐμᾶς πλουταίνει,
Καὶ τὸν πικρὸ τὸν πόνο μας δὲ θέλει νὰ γλυκαίνει,
Ὅπου μᾶς ἄρπαξε ὡς κι αὐτὸ τὸν ὑστερνὸ ὄβολό μας,
Κ' ἐπρόσταξε σὰν τὰ σκυλιὰ νὰ μᾶς χτυποῦν —
Ὑφαίνουμε, ὑφαίνουμε.

Κατὰρὰ καὶ στὴν ψεύτρα τὴν πατρίδα, ποῦ λατρεύει
Τὴν καθεμιὰν ἀδιαντροπιά, καὶ στὴν ψευτιά δουλεύει·
Ὅπου ὁ ἀνθὸς ἀνάνθιστος κατὰ τὸ χῶμα γέρνει,
Καὶ τὰ σκουλήκια μόνο στὴ σαπίλα ζοῦν —
Ὑφαίνουμε, ὑφαίνουμε.

Πετᾶ ἡ σαῖτα, τὰργαλειοῦ τριζοβολάει τὸ χτένι,
Ὅλημερίς κι ὀλονυχτὶς ὁ πόνος μας ὑφαίνει...
Τὸ σάβανό σου ὑφαίνουμεν, ἀρχαία Γερμανία,
Καὶ τὴν κατάρα τὴν τετράδιπλη μαζῆ —
Ὑφαίνουμε, ὑφαίνουμε.

ΙΩΣΗΦΗΣ ΜΑΤΣΙΝΗΣ

Κατάμνη ὅπως στέκεται στὶς ἄγρονες τὶς ξέρες
Πάνου στὸ πέλαο ἢ Γένοβα, γίγαντας μαρμαρένιος,
Ἔτσι στὸς δύσκολους καιροὺς καὶ στὶς πανάθλιες μέρες
Βγαλμένος, μέγας, ἀφτηρὸς φάνηκες κι' ἀτσαλένιος.

Πὸ κειὲς τὶς ξέρες, π' ὁ νεαρὸς Κολόμπος ἐθεωροῦσε
Ἄνάμεσ' ἀπ' τὶς θάλασσες νιὸς κόσμος νὰ προβάλλει,
Ἔτσι κι' ἀφτὸς μὲς τ' οὐρανοῦ τὰ χάραμα ἐκντοῦσε,
Μ' ἴδια τοῦ Γράχου τὴν καρδιά, τοῦ Δάντε τὸ κεφάλι,

Τὴν τρίτην Ἰταλία, καὶ μὲ τὰ φῶτα ποῦχε στήσει
Μὲς ἀπὸ κοιμητήριό πιά σ' ἐκείνους προσπερνάει,
Κ' ἕνας λαὸς τρογύρου του νεκρὸς πάει ἀπ' τὰ βύθια.

Ἀρχαῖος διογμένος, τὴ μορφὴ π' ἀγέλαστη ἔχει ζήσει,
Τὴν ἤρεμη καὶ σοβαρὴ στὸν οὐρανὸ γυρνάει,
— Μονάχο ἐσὺ — σκεφτόμενος — ὦ ἰδανικὸ εἶσαι ἀλήθεια. —

FRANCESCO PETRARCA

SONETTI IN VITA DI MAD. LAURA

SONETTO

X

Μ' ἄλλες γυναῖκες ἀμαζὶ σὰ στέκει καὶ προβαίνει
Ἀγάπη ἀπ' ὦρα σ' ὦρα στὴν ἐξαίσια τῆς μορφῆς,
Ὅσο πὶδὸ λίγο ἢ καθεμιὰ εἶναι ὁμορφῆ ἀπ' αὐτή,
Τόσο καὶ ὁ πόθος πὶδὸ πολὺ ποῦ μ' ἐρωτιάζει ἀξαίνει.

Ἄς εἶναι ὁ τόπος, ἡ ἐποχὴ καὶ ἡ ὦρα ἐβλογημένη,
Ποῦ ἐφτύχησε τὸ βλέμμα μου τόσο ὑψηλὰ νὰ ἰδῆ,
Καὶ λέω: «Ψυχὴ, παρὰ πολὺ νὰ ἐφαριστιέσαι ἐσὺ
Πρέπει, ποῦ τώρα μὲ τιμὴ παρόμοια εἶσαι ἀξιομένη.

Σ' ἐσὲ ἀπὸ κείνην ἐρχεται κ' ἡ σκέψη ἢ ἀγαπητὴ σου,
Π' ἀκλούθου ὡς πηγαίνεις, σ' ὀδηγὰ στὸ Ὑπέροτατο Ἀγαθὸ,
Κ' εἶναι γιὰ τ' ὅ,τι οἱ ἄλλοι ποθοῦν ὀλίγη ἢ ἐχτίμησή σου.

Σ' ἐσὲ ἀπὸ κείνην ἐρχεται κ' ἡ ἐμψυχωμένη ἢ χάρη,
Ποῦ δείχτει ἀπὸ στρατὶ δεξιὸ σ' ἐσὲ τὸν οὐρανὸ
Τόσο, π' ἀπ' τὴν ἐλπίδα ἐγὼ βαδίζω μὲ καμάρι.

SONETTO

XV

Μὲ βλέμμα τόσο δυνατό βρίσκονται ζῶα στὴ χτήση,
Π, ἂν καὶ στὸν ἥλιο ἀπέναντι στέκουν, τὰ προφυλάει.
Κ' ὑπάρχουν ἄλλα, ποῦ τὸ φῶς τ' ἀψιὸ κι' ἂν τὰ χτυπάει,
Ποῦ ἔξω δὲ βγαίνουν, ἢ νυχτιὰ καὶ πάλι ἂν δὲ γυρίσει.

Κι' ἄλλα, ποῦ πόθο ἔχουν τρελλὸ καὶ π' ἴσως ἔχει ἐλπίσει
Νὰ παιγνιδάει μὲ τὴ φωτιὰ γιατί λαμποκοπάει,
Ποῦ ἄλλη ἀρετὴ νοιώθουν, ἀφτὴ ποῦ καίει σημὰ ὅποιον πάει,
Κ' ἐμένα, ἀλλή! στὴν ὕστερη σειρά μ' ἔταξε ἡ Φύση.

Καὶ δὲν ἔχω τὴ δύναμη τὸ φῶς γιὰ ν' ἀντικρίσω
Τῆς γυναικὸς ἀφτῆς ἐγώ, σὲ μέρη ἰσκιοθρεμένα
Νὰ καταφύγω ἢ σὲ νυχτιὰς ὁ νοῦς μου δὲ γνωρίζει,

Γι' ἀφτὸ μὲ μάτια ἀδύναμα καὶ μάτια δακρυσιμένα,
Νὰ τὴνε βλέπω ἢ Μοῖρα μου σ' ἀφτὴ μὲ σέρνει ὀπίσω,
Καὶ καλὰ ξέρω π' ἀκλουθᾶω ἐκεῖο ποῦ μὲ φλογίζει.

MARTHE 1916. ΑΞΙΝΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

IN MORTE DI MAD. LAURA

SONETTO CCLVI

Αὐτὸ ἐχθρὸς μεγάλες ἦτανε μαζί συνενωμένες,
Ἡ Καλλονὴ μὲ τὴν Τιμὴ μὲ εἰρηνικότη τόση,
Ποῦ ἡ ἅγια ψυχὴ ἐπανίσταση ποτὲ δὲν εἶχε ἀσκώσει,
Κατόπι ποῦ νὰ μείνουνε μ' ἐκείνη ἦταν φτασμένες,
Καὶ μὲ τὸ θάνατο εἶναι πιά σκόρπιες καὶ χωρισμένες:
Στὰ οὐράνια καμαρώνει ἢ μιὰ ποῦ ἔχει τιμὴ τοὺς δώσει,
Ἡ ἄλλη στὴ γῆς, ποῦ τὰ ὄμορφα τὰ μάτια ἔχει κουντώσει,
Ἄπ' ὅπου τόσες βγαίνανε κεντιὰς ἐρωτεμένες.
Ἡ γλυκιὰ πράξι, ὁ λόγος ὁ σεμνὸς καὶ μετρημένος
Ἦρ' ἐκίνα ἀπὸ ψηλὴ μεριά, τὸ βλέμμα τὸ γλυκὸ
Ποῦ πλήγωνε τὸ στήθος μου, καὶ τὸ σημάδι μένει,
Σκορπίσαν, κι' ἂν νὰ σ' ἀκλουθᾶω εἶμαι ἀργοπορημένος,
Ἰσως θὰ γάνει τ' ὄνομα τ' ὄρατο κ' ἐβγενικὸ
Νὰ καθαγιάσει ἐτούτη ἐδῶ ἢ πέννα ἢ κουρασμένη.

1916 ΑΘΗΝΑ

ΓΕΡ. ΣΠΑΤΑΛΑΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ

REMY DE GOURMONT

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

(GOTT MIT UNS)

7 ΙΟΥΛ. 1915

Ἐπρόκειτο νὰ δοθεῖ μιὰ μεγάλη μάχη μεταξὺ ἑνὸς σώματος
μερμηγκιῶν ὑπόξανθον καὶ ἑνὸς σώματος μερμηγκιῶν μαύρων.

Τὰ ὑπόξανθα μερμηγκία ἤθελαν, ὅπως εἶνε ἡ συνήθειά τους,
νὰ σκλαβώσουν καὶ νὰ μεταφέρουν στὰ σπήλια τους τὰ μαῦρα
μερμηγκία. Αὐτὰ γενόντανε πάνω σὲ μιὰ γῆ ἀμμόδη, στοὺς πρόπο-
δες ἑνὸς λόφου πίσω ἀπὸ τὸν ὁποῖο φαινότανε νὰ κατεβαίνει ὁ
ἥλιος. Τότε ἕνας ἄνθρωπος ποῦ περπατοῦσε κατὰ κεῖ εἶδε ὅτι ἂν
καθότανε πάνω στὸ λόφο, στὸ χεῖλος ἑνὸς χαντακιοῦ, θὰ διέφευγε
τις ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, ποῦ ἦσαν ἐνοχλητικὲς, καὶ ὅτι ὁ τόπος εἶτανε
κατάλληλος γιὰ μιὰ λιγόστιγμη ἀνάπαψη.

Κάθησε λοιπὸν πάνω σὲ μιὰ τοῦφα ἀπὸ χόρτα ξεθωριασμένα
καὶ ξακολούθησε μὲ πιὸ ἄνεση τὴν δνειροπόληση μέσα στὴν ὁποία
εἶτανε βαθειὰ βυθισμένος. Δὲν εἶχε δεῖ τὰ ὑπόξανθα μερμηγκία ποῦ
ἐρχόντανε κατὰ τὸν κατήφορο, οὔτε τὰ μαῦρα ποῦ, ἀνήσυχτα, ξα-
ναμπαίνουσε στὰ χαρακώματά τους. Ἄλλὰ κι' ἂν τᾶχε δεῖ δὲν θὰ
τοὺς ἔδινε καμμιά προσοχή, γιατί τὰ ἤξερε, κι' αὐτὰ κ' ἐκεῖνα,
ἄβλαβα. Καθησμένος ὅπως εἶτανε, τὸ τακοῦνι του κτύπησε τὸν κα-
τήφορο καὶ χάλασε τὸ ἔμπασμα τῶν χαρακωμάτων ὅπου κατέφευγαν
τὰ μαῦρα μερμηγκία. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὑπόξανθων μερμηγκιῶν ποῦ
ἔφθαναν μὲ τὰ στρατεύματά τους, ἀκριβῶς αὐτὴν τὴ στιγμή εἶδαν
καλὰ τὴν ἐπιτυχημένη αὐτὴ κίνηση τοῦ ποδιοῦ τοῦ γίγαντα καὶ τὴ
ζημία ποῦ εἶχε προξενήσει.

Κατευχαριστήθηκαν ἢ περιφάνεια τοὺς φούσκωσε· καί, στρεφόμε-
νοι πρὸς τοὺς στρατιῶτες ποῦ σκουντιόντανε γύρω τους, φώναξαν:
«Ἡ νίκη εἶναι βέβαιη. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μαζί μας!» Τὰ στρα-
τεύματα μονόψυχα ἐπανέλαβαν: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μαζί μας!»

Και φανέρωσαν ένα μεγάλο ένθουσιασμό. Ὁ διαβάτης, ὡς τόσο ἀναβε τὴν πίπα του. Ἐπέταξε τὴν ἄκρη τοῦ δαυλιοῦ καὶ ἀπὸ φρόνηση, τὴν πλάκωσε μὲ τὸ πόδι του, κι ἔτσι σκότωσε πολλὰ μαῦρα μερμήγκια, καὶ μεγάλωσε τὴν περιφάνεια καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν πολιορκητῶν: «Ὁ ἄνθρωπος εἶνε μαζί μας! Αὐτό εἶνε φανερό. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μαζί μας!» Ἐνῶ ἐτελείωνε τὴν πίπα του, ἡ ἔφοδος εἶχε γίνεи καὶ ἤδη τὰ ὑπόξανθα μερμήγκια ξαναβγαίνανε ἀπὸ τὰ ἐχθρικά χαρακώματα μὲ λάφυρα καὶ αἰχμαλώτους, ὅταν ὁ ἄνθρωπος σηκώθηκε, καί, ἀφηρημένος, κυττάζοντας κάτι συννεφάκια ποῦ ἀνέβαιναν, ἀπόλυσε μιὰ φοβερὴ κλήμυρα ποῦ ἔπνιξε ἀδιαφόρως νικητὲς καὶ νικημένους. Κ' ὕστερα τί, ἐξακολούησε τὸν περίπατό του.

PIERRE LOUYS

ΑΠΟΔΕΙΛΙΝΗ ΚΟΥΒΕΝΤΑ

ΑΡΚΑΣ. Παιδοῦλα μὲ τὰ μαῦρα μάτια. . .

ΜΕΛΙΤΤΑ. Μὴ μ' ἀγγίζεις!

ΑΡΚΑΣ. Ὅχι βέβαια! στέκω μακρυνά, τὸ βλέπεις, ἀδελφὴ τῆς Ἀφροδίτης, παιδοῦλα μὲ τὰ σγουρὰ μαλλιά σὰ τσαμιὰ σταφυλιῶν. Σταματῶ στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου καὶ δὲ μπορῶ πιά νὰ πάγω, τὸ βλέπεις, οὔτε πρὸς ἐκείνους ποῦ μὲ περιμένουν, οὔτε πρὸς ἐκείνους ποῦ παρᾶτῃσα.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Πήγαινε! πήγαινε! μιλεῖς ἀνωφέλετα γιδοβοσκὲ χωρὶς γίδες, διαβατάρη τῶν ἄσκοπων δρόμων! Ἄν δὲ μπορεῖς πιά νὰ ἐξακολουθήσεις τὸ δρόμο σου, πήγαινε τότε ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς ἄγρους· ἀλλὰ μὴ μπαίνεις στὸ λιβάδι μου, σὺ, τὸν ὁποῖο δὲ γνωρίζω· ἀλλοιῶς φωνάζω!

ΑΡΚΑΣ. Ποιὸ λοιπὸν θὰ φωνάζεις σ' αὐτὴ τὴν ἐρημιά;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Τοὺς Θεοὺς! ποῦ θὰ μ' ἀκούσουν.

ΑΡΚΑΣ. Ἄ παιδοῦλα! Οἱ Θεοὶ εἶναι πιὸ μακρυνὰ ἀπὸ σένα ἀπ' ὅτι ἐγὼ τώρα· μὰ κι' ἂν εἶτανε στὸ πλευρό σου δὲ θὰ μ' ἀπαγόρευαν νὰ σοῦ πῶ ὅτι εἶσαι ὡμορφη, γιατί' εἶναι περίφανοι γιὰ τὸ πρόσωπό σου καὶ ξέρον καλὰ ὅτι εἶναι τ' ἀριστοῦργημα τους.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Σῶπα, γιδοβοσκὲ. Πήγαινε. Ἡ μητέρα μου μ' ἀπαγόρευσε ν' ἀκούω κάθε ἄντρα. Εἶμαι ἐδῶ γιὰ νὰ φυλάγω τὰ μαλλιαρὰ μου πρόβατα καὶ νὰ τὰ βόσκω στὸ χορτάρι, ὡς τὴ δύση τοῦ ἡλίου. Δὲν πρέπει ν' ἀκούω τὴ φωνὴ τῶν νέων ποῦ περνοῦν ἀπ' τὸ δρόμο μὲ τὸν βραδυνοῦ ἀέρα καὶ τὶς φτερωτὲς σκόνες.

ΑΡΚΑΣ. Γιατί;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Δὲν τὸ ξέρω. Ἡ μητέρα μου τὸ ξέρει γιὰ μένα. Δὲν εἶναι ἀκόμα δεκατρία χρόνια ποῦ γεννήθηκα στὸ φυλλοστρωμένο κρεββάτι της καὶ θὰ εἶμουν πολὺ ἀπερίσκεπτη ἂν δὲν ἔκανα ὅσα μὲ διατάζει.

ΑΡΚΑΣ. Δὲν τὴν ἐκατάλαβες, παιδί, τὴ μητέρα σου ποῦ εἶναι τόσο καλὴ, τόσο φρόνιμη, τόσο ὡμορφη καὶ τόσο σεβαστὴ. Σοῦ ὠμίλησε γιὰ τοὺς βαρβάρους ἄντρες ποῦ διασχίζουν κάποτε τὶς ἐξοχὲς μὲ τὴν ἀσπίδα στὸ ἀριστερὸ χέρι καὶ τὸ σπαθὶ στὸ δεξιόν. Αὐτοὶ θὰ εἶτανε κακοὶ γιὰ σένα, γιατί' σὺ εἶσαι ἀδύνατη κ' ἐκεῖνοι δυνατοί. Στὶς πολιτεῖες ποῦ κατέκτησαν κατὰ τοὺς ἀποτροπαικτοὺς πολέμους, ἐσκότωσαν πολλὰς παρθένες ὅσο καὶ σὺ ὡμορφες καὶ δὲ θὰ σὲ συγχωροῦσαν, ἂν σ' εὔρισκαν στὸ δρόμο τους. Ἄλλ' ἐγὼ, τί κακὸ θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ κάνω; Δὲν ἔχω παρὰ τὴν προβειὰ μου στὸν ὄμο καὶ τὸ ραβδί μου στὸ χέρι. Κῦττάξέ με. Εἶμαι λοιπὸν τόσο φοβερός;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ὅχι γιδοβοσκὲ. Τὰ λόγια σου εἶναι γλυκὰ καὶ θὰ τ' ἄκουα γιὰ πολὺ καιρό. . . Ἀλλὰ τὰ πιὸ γλυκὰ λόγια εἶναι ψεύτικα, μοῦ εἶπαν, ὅταν τὸ στόμα ἐνὸς νέου τὰ ψιθυρίζει σὲ μιὰ ἀπὸ μᾶς.

ΑΡΚΑΣ. Θὰ μ' ἀπαντήσεις ἂν σοῦ κάνω μιὰ ἐρώτηση;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ναί.

ΑΡΚΑΣ. Σὲ τί σκεπτόσουνα κάτω ἀπ' τὴ μαύρη ἑλὴ ὅταν περνοῦσα;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Δὲ θέλω νὰ στὸ πῶ.

ΑΡΚΑΣ. Τὸ ξέρω.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Πές μου το.

ΑΡΚΑΣ. Ἄν μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ πλησιάσω. Ἄλλοιῶς θὰ μείνω ἄφωνος. Δὲ μπορῶ νὰ στὸ πῶ παρὰ σ' αὐτὴ γιὰτὶ εἶναι μυστικὸ δικό σου κι' ὄχι δικό μου. Θέλεις λοιπὸν νὰ πλησιάσω καὶ νὰ σοῦ πιάσω τὸ χέρι;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Σὲ τί σκεπτόμουνα;

ΑΡΚΑΣ. Στὴ νυφιάτικη ζώνη σου.

ΜΕΛΙΤΤΑ. ὦ! ποιὸς σοῦ τὸ ἐπανελάβε. . . Μήπως μίλησα δυνατὰ; Εἶσαι Θεός, γιδοβοσκὲ, γιὰ νὰ διαβάξεις ἀπὸ τόσο μακρυνὰ

στά μάτια τῶν κοριτσιῶν ; Μὴ μὲ κυττάξεις ἔτσι ! μὴ ζητᾶς νὰ διαβάσεις αὐτὸ ποῦ σκέπτομαι τώρα

ΑΡΚΑΣ. Σκεπτόσουνα τὴ νυφιάτικη ζώνη σου καὶ τὸν ἄγνωστο ποῦ θὰ τὴ λύσει μὲ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ γλυκὰ λόγια ποῦ φοβᾶσαι γύρω σου. Κ' ἐκεῖνα θὰ εἶναι ψεύτικα ;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Δὲν τ' ἄκουσα ποτέ ...

ΑΡΚΑΣ. Ἄλλ' ἀκοῦς τὰ δικά μου, καὶ βλέπεις τὰ μάτια μου ...

ΜΕΛΙΤΤΑ. Δὲ θέλω πιά νὰ τὰ βλέπω ...

ΑΡΚΑΣ. Τὰ βλέπεις στ' ὄνειρο σου.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ὡ γιδοβοσκέ ! ...

ΑΡΚΑΣ. Ὅταν σοῦ πιάνω τὸ χέρι, γιατί ἀνατριχιάζεις ; Ὅταν τὸ χέρι μου κλείνεται γύρω στὸ στήθος σου, γιατί σκύβεις ; Γιατί τ' ἀδύνατο κεφαλίκι σου γυρνεῖ τὸν ὄμο μου ; ...

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ὡ γιδοβοσκέ !

ΑΡΚΑΣ. Πῶς θάσου ἔτσι σχεδὸν γυμνὴ στὴν ἀγκαλιά μου ἂν δὲν ἤμουν πιά σχεδὸν ἄντρας σου ;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ἄλλ' ὄχι, δὲν εἶσαι ἄφησέ με, ἄφησέ με, φοβοῦμαι, πήγαινε, δὲ σὲ γνωρίζω ἄφησέ με, τὰ χέρια σου μὲ πονοῦν, ἄφησέ με δὲ σὲ θέλω !

ΑΡΚΑΣ. Γιατί μοῦ μιλάς, παιδοῦλα μου, μὲ τὸ στόμα τῆς μητέρας σου ;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ὅχι, δὲν εἶναι ἐκείνη, εἶμαι ἐγὼ ποῦ σοῦ μιλῶ. Εἶμαι φρόνιμη ἄφησέ με, γιδοβοσκέ. Θὰ ἐντρεπόμενα νὰ κάνω ὅπως ἡ Ναΐδα ἢ ὅπως ἡ Φιλύρα ἢ ἡ Χλόη, ποῦ δὲν ἐπερίμεναν καθόλου τὴν ἡμέραν τῶν γάμων των, γιὰ νὰ μάθουν τὰ μυστικά τῆς Ἀφροδίτης καὶ νὰ γεννήσουν μυστηριωδῶς. Ὅχι, ὄχι, δὲ θὰ παραδοθῶ ! Μπορεῖς νὰ ξεσχίσεις τὸ χιτῶνα μου, ἀλλὰ δὲ θὰ σοῦ παραδοθῶ, γιδοβοσκέ ! θὰ πνιγόμενα καλλιτέρα μὲ τὰ χέρια μου.

ΑΡΚΑΣ. Γιατί ἀκόμα ; Καὶ τί σ' ἔκαμα ; Ἀγγισα τὸ χιτῶνα σου, ἀλλὰ δὲν τὸν ἔσχισα. Ἐφίλησα τὴ ζώνη σου, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔλυσα. Ἐ καλὰ, ἄς εἶναι ! σὲ παρατῶ, σ' ἐλευθερώνω σ' ἀφίνω ... Πήγαινε ! ... Γιατί δὲν πηγαίνεις ;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ἄφησέ με νὰ κλάψω.

ΑΡΚΑΣ. Πιστεύεις λοιπὸν ὅτι σ' ἀγαπῶ τόσο λίγο, γιὰ ν' ἀπατήσω σὲ τὴν ἴδια ; Θὰ σοῦ μιλοῦσα ἔτσι ἀπὸ τότε ποῦ μ' ἀκοῦς, ἂν εἶχα νὰ σοῦ ζητήσω μονάχα μιᾶς σειγιμῆς ἡδονῆς, τέτοια ποῦ ὅλες οἱ Βοσκοπούλες θὰ μπορούσαν νὰ μοῦ δώκουν ; Μήπως τὰ μάτια μου δὲ σοῦ τὸ πληροφορήσαν ... Ἄλλὰ σὺ δὲν τὰ κυττάξεις πιά τὰ μάτια μου. Κρύβεις τὰ δικά σου, καὶ κλαῖς ...

ΜΕΛΙΤΤΑ.

ΑΡΚΑΣ. Καὶ ὅμως ἂν τὸ ἤθελες, θὰ ἀγαποῦσα τόσο νὰ περάσω στὰ πόδια σου μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ μὲ ἔρωτα καὶ τρυφερὰ λόγια. Θὰ ἔβαζα τὰ δυὸ μου χέρια γύρω στὸ σῶμα σου, τὸ κεφάλι μου πάνω στὸ στήθος σου, τὸ στόμα μου κάτω ἀπ' τὸ δικό σου, καὶ θὰ ἔλυνες τὰ μαλλιά σου γιὰ νὰ μοῦ κάνεις χάρδια γύρω στὰ φιλιὰ μας ... Ἄκουσε ! ἂν τὸ ἤθελες θὰ σοῦ ἔκανα μιὰ πράσινη καλύβα μὲ κλαδιὰ ἀνθισμένα καὶ χορτάρια δροσερὰ, γεμάτα ἀκόμη μὲ λάλα τζιτζίκια καὶ χρουσοὺς σαραμπαίους, πολύτιμους σὰν τὰ κοσμήματα. Ἐκεῖ θὰ μ' ἔκλεινες ὅλες τὶς νύχτες, καὶ πάνω στὸ λευκὸ κρεββάτι τοῦ ἀπλωμένου ἐπανωφοριοῦ μου, οἱ καρδιές μας θὰ κτυποῦσαν αἰώνια ἢ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ὡ ! ἄφησέ με νὰ κλάψω ἀκόμα ...

ΑΡΚΑΣ. Μακρυνὰ ἀπὸ μένα ;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Στὴν ἀγκαλιά σου ... στὰ μάτια σου ...

ΑΡΚΑΣ. Ἀγάπη μου ... Ἡ νύχτα ἀνεβαίνει καὶ τὸ φῶς φεύγει, σὰν ἓνα ὄντο φτερωτό, πρὸς τὸν οὐρανό ... Ἡ γῆ εἶναι πιά σκοτεινὴ. Δὲ βλέπει πιά κανεὶς μακρυνὰ παρὰ μονάχα τὸ μακρὸν γαλαξία τοῦ ρυακιοῦ ποῦ λάμπει σὰν ἓνας ποταμὸς ἀπὸ ἄστρα γύρω στὸν ἀγρὸ μας ... Ἄλλ' εἶναι πολὺ τὸ φῶς ...

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ναί, εἶναι πολὺ ... ὀδήγησέ με.

ΑΡΚΑΣ. Ἐλα ... Τὸ δάσος, ὅπου γλυστροῦμε ἀνήμεσα ἀπ' τὰ χαϊδευτικά κλαδιὰ, εἶναι τόσο σκοτεινὸ, ποῦ καὶ τὴν ἡμέρα ἀκόμα, οἱ θεοτήτες φοβοῦνται. Δὲ βλέπει κανεὶς ποτέ μέσα στὰ μονοπάτια του τὰ δίπλα ἀχνάρια τῶν σατύρων ν' ἀκολουθοῦν τὰ ἐλαφρὰ πόδια τῶν νυφῶν. Δὲν βλέπει κανεὶς ἐκεῖ ἀνάμεσα στὰ φύλλα τὰ πράσινα μάτια τῶν Ἀμαδρυάδων νὰ προσηλῶνουν τὰ φοβισμένα μάτια τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλ' ἐμεῖς δὲ θὰ φοβηθοῦμε γιὰτ' εἴμαστε μαζύ, καὶ οἱ δυὸ, σὺ, κ' ἐγώ ...

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ὅχι. Κλαίω χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἀλλὰ σ' ἀγαπῶ καὶ εἶμαι δική σου. Ἐνας θεὸς εἶναι μέσα στὴν καρδιά μου ! Μίλησέ μου ! Μίλησε ἀκόμη ! Ἐνας θεὸς εἶναι μέσα στὴ φωνή σου.

ΑΡΚΑΣ. Βάνε τὰ μαλλιά σου γύρω στὸ λαιμό μου, τὸ χέρι σου γύρω στὴ μέση μου καὶ τὸ μάγουλό σου κοντὰ στὸ δικό μου. Πρόσεξε, νὰ πέτρες. Χαμήλωσε τὰ μάτια, νί ρίξε. Τὸ βρούο γλιστρᾶ κάτω ἀπ' τὰ πόδια μας τὰ γυμνά, καὶ ἡ γῆ εἶναι δροσερὴ ... Ἄλλὰ τὸ στήθος σου εἶναι ζεστὸ κάτω ἀπ' τὸ χέρι μου.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Μὴ τὸ γυρεύεις. Εἶναι μικρὸ, εἶναι νέο, δὲν εἶναι καλὸ.

Τὸ περασμένο φθινόπωρο δὲν εἶχα περισσότερο ἀπ' τὴ μέρα τῆς γέννησής μου. Οἱ φίλες μου μὲ περιγελοῦσαν. Μόλις τὴν ἀνοιξὴ τὸ εἶδα νὰ μεγαλώνει μαζὺ μὲ τὰ βλαστάρια τῶν δένδρων... Μὴ τὸ χαϊδεύεις ἔτσι... Δὲ μπορῶ νὰ περπατήσω.

ΑΡΚΑΣ. Ἔλα ὡς τόσο... Ἐδῶ εἴμαστε μέσ' σιὰ σκοτάδια. Δὲ βλέπω πιά τὸ πρόσωπό σου. Δὲν εἴμαστε οὔτε σὺ οὔτε ἐγώ. Μὴ μοῦ δίνεις πιά τὰ χεῖλή σου· θέλω νὰ ξαναδῶ τὰ μάτια σου. Ἔλα ὡς τὸ γέρικο δέντρο ἐκεῖ κάτω, ποῦ φωτίζει τὸ φεγγαρίσιο φῶς. Ἡ μεγάλη του σκιά σέρνεται κοντά μας, ἀκλόυθα την...

ΜΕΛΙΤΤΑ. Σὰν παλάτι εἶναι μεγάλο...

ΑΡΚΑΣ. Τὸ παλάτι τῶν γάμων σου, ποῦ ἀνοίγεται γιὰ μᾶς τοὺς δυὸ στὸ σκότος τῆς ἱερῆς νύχτας...

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ἀκούω θόρυβο... Εἶναι τὰ βέργια...

ΑΡΚΑΣ. Τὰ θορυβοῦντα βέργια τῆς νυφικῆς συνοδίης.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Αὐτὰ τ' ἄστρα...

ΑΡΚΑΣ. Εἶν' οἱ λαμπάδες.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Κι' αὐτὲς οἱ φωνές ..

ΑΡΚΑΣ. Εἶν' οἱ Θεοί.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ὡ γιδοβοκέ, ἔχω μπεῖ ἐδῶ παρθένα σὰν τὴν Ἄρτεμη, ποῦ μᾶς φωτίζει ἀπὸ μακρὰ ἀνάμεσα ἀπ' τὰ μαῦρα κλαδιά, καὶ ἡ ὁποία, πιθανόν, ν' ἀκούει τὸν ὄρκο μου. Δὲ ξέρω ἂν ἔκαμα καλὰ νὰ σ' ἀκολοιθῆσω καὶ ποῦ σ' ἀκολούθησα, ἀλλὰ μιὰ πνοὴ εἶταν μέσα μου, ἓνα πνεῦμα, ποῦ ἡ φωνὴ σου ἔκαμε νὰ γεννηθεῖ... καὶ μοῦ ἔδωκες τὴν εὐτυχία, σὰν ἓνας ἀθάνατος δίνοντάς μου τὸ χέρι σου.

ΑΡΚΑΣ. Παιδοῦλα μὲ τὰ μαῦρα μάτια, οὔτε ὁ πατέρας σου οὔτε ὁ δικός μου προετοίμασαν τὴν ἔνωση μας μπροστὰ στὸ βωμὸ τοῦ σπιτιοῦ τους κάμνοντες ἀλλαξιά τὰ πλούτη σου μὲ τὰ δικιά μου. Εἴμαστε φτωχοί, ἐπομένως ἐλεύτεροι. Ἄν κανεῖς μᾶς παντρεύει ἀπόψε, σήκωσε τὰ μάτια! εἶναι οἱ Ὀλύμπιοι, οἱ προστάτες τῶν βοσκῶν.

ΜΕΛΙΤΤΑ. Ἄντρα μου, πὶὸ εἶναι τ' ὄνομά σου ;

ΑΡΚΑΣ. Ἀρκάς. Καὶ τὸ δικό σου ;

ΜΕΛΙΤΤΑ. Μελιττά.